

Biblioteca Centrală Regională H. D. Deva

ÎN PAG. A VI-A

VIZITA ÎN SUECIA A TOVARĂȘULUI ION GHEORGHE MAURER

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a primit pe ministrul afacerilor externe al Republicii Volta Superioară — Malick Zorome

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat, a primit miercuri pe ministrul afacerilor externe al Republicii Volta Superioară, Malick Zorome, care face o vizită oficială în țara noastră. La primire a participat George Macovescu, prim-adjunct al ministrului afacerilor externe al Republicii Socialiste România. A luat parte, de asemenea,

Alexandre Zougrana, secretar general în Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Volta Superioară. Cu acest prilej a avut loc o convorbire în cadrul căreia au fost subliniate posibilitățile dezvoltării relațiilor de cooperare și colaborare între cele două țări. Au fost abordate, de asemenea, unele probleme actuale ale situației internaționale. Intrevederea s-a desfășurat într-o atmosferă cordială.

CONSILIUL DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA
DECRET
pentru convocarea Marii Adunări Naționale
În temeiul art. 64 pct. 1 din Constituție, Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România
DECRETEAZĂ:
Articol unic. — Marea Adunare Națională se convoacă în a zecea sesiune a celei de-a V-a legislaturi, în ziua de 8 mai 1968, ora 10 dimineața.
Președintele Consiliului de Stat,
NICOLAE CEAUȘESCU

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

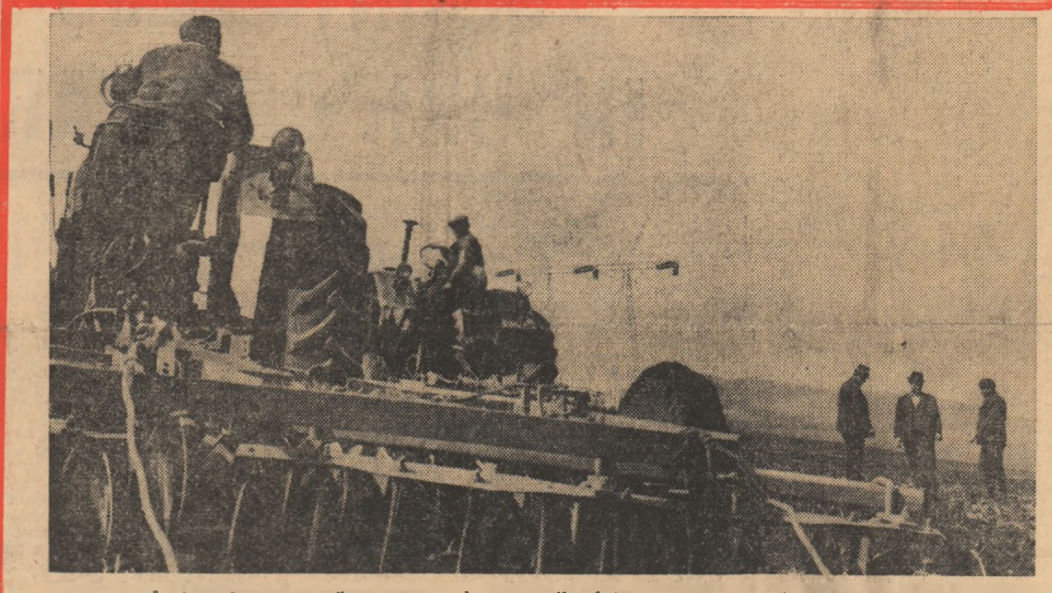
ANUL XXIV, SERIA II, NR. 5876 | 6 PAGINI — 30 BANI | JOI 11 APRILIE 1968

O ACROPOLE A ISTORIEI NAȚIONALE

CONDIȚIE ESENȚIALĂ A PUNERII ÎN FUNCȚIUNE LA TERMEN A OBIECTIVELOR DE INVESTIȚII

RESPECTAREA RIGUROASĂ A CONTRACTELOR ECONOMICE

Beneficiar — proiectant — furnizor — constructor. Termenii unei relații matematice care participă nemijlocit la realizarea obiectivelor de investiții. Fiecare are atribuții precise, stabilite prin contractele încheiate înainte ca prima cărămidă să marcheze începutul construcției. Contractul legitimează obligațiile exacte pe care fiecare parte le are sincronizat în edificarea întreprinderii. O dată cu el apare responsabilitatea executării întocmai și la timp a obligațiilor asumate. Orice dereglare în îndeplinirea acestora stănește în mod flagrant efortul comun, ducând la deplasarea termenelor inițiale de punere în funcțiune, influențând negativ calitatea lucrărilor executate. Având în vedere că fiecare obiectiv de investiții inclus în planul de stat, este menit a contribui la mărirea potențialului economic al țării, la acoperirea unor nevoi stringente ale economiei naționale este lesne de înțeles importanța pe care o are respectarea cu strictețe a termenelor de punere în funcțiune a capacităților de producție. Am urmărit rezultatele colaborării amintite la două mari șantiere care au același termen de intrare în funcțiune, sfârșitul semestrului I — 1968. Unitatea nouă de tricotaje tip lină București. În proiect se prevede ca pînă la data de 30 iunie a. c. să fie atinsă capacitatea de 5 milioane bucăți tricotaje anual. Există posibilitatea atingerii acestor cifre? La sfârșitul primului trimestru, din planul anual la total investiții a fost realizat 31,8 la sută iar la construcții-montaj 40 la sută. Rezultate care vorbesc de la sine despre seriozitatea cu care au fost privite lucrurile aici.

Înainte de a se semăna cu porumb, terenurile sînt temeinic pregătite prin discuire...

CINE SCURTEAZĂ ZILELE VINULUI DE VIAȚĂ LUNGĂ...

Explicația — ne informează tov. inginer de șantier Alexandru Torcineanu — trebuie căutată și în executarea timp a documentației de către proiectant — Institutul de proiectări pentru industrie ușoară, promptitudinea instalării utilajelor tehnologice în sălile destinate circulației și cotonurilor de către constructor — Întreprinderea 8 Construcții-Montaj. Încă de la sfârșitul anului trecut am reușit să obținem o cantitate de 767 000 bucăți tricotaje — producție neprevăzută a se realiza inițial. Cele relatate ilustrează convingător ritmul de lucru existent pe acest obiectiv industrial, seriozitatea cu care factorii răspunzători de intrarea în funcțiune cît mai rapidă a noii capacități de producție se achită de sarcinile ce le revin. Instalația de fenol acetona din cadrul Combinatului petrochimic Ploiești. Conform graficului de eşalonare a lucrărilor anexă la studiul tehnico-economic, probele tehnologice trebuiau să înceapă la sfârșitul anului.

GH. GHIDRIGAN

(Continuare în pag. a V-a)

Acad. GRIGORI MOISIL SCRISORI CĂTRE TÎNĂRUL CARE-ȘI ALEGE PROFESIA

NAȚIONALE
Dumitru Almaș

Oricine, gîndind la profesia pe care și-o va alege, nu are de obicei în minte, decît profesiunile care existau și pe vremea părinților, la care adaugă două-trei profesii foarte poetice, dar nu întotdeauna destul de rapid realizabile. Profesiunile de pe vremea părinților sînt în genere, după credința oamenilor tineri, profesii bine stabilizate: profesorul de învățămînt mediu vine la liceu, intră în clasă cu catalogul sub braț, spune tuturor elevilor: stați jos, cheamă pe unul la tablă, și apoi explică lecția viitoare. Profesorul de universitate nu prea știe elevii de liceu ce face și îi hămăiește că e tot un fel de profesor de liceu, dar pentru elevii mai mari, uneori cu barbă, întotdeauna numiți studenți.

EXISTĂ PROFESII NOI?

Doctorul vine la policlinică și recomandă cîteva analize, după care se uită pe ele peste cîteva zile și recomandă cîteva prafuri sau cîteva injecții, ș.a.m.d. Toți cei care își aleg o meserie, și-o aleg gîndindu-se la felul cum ea se practica pe vremea cînd ei erau copii și deci sînt greșit informați, deoarece chiar meseriile clasice își schimbă mult modul de a fi practicate. Iată de ce „Scinteia tineretului” a luat inițiativa de a prezenta tinerilor ei cititori, aspecte asupra felului cum se practică meseriile clasice în vremea modernă. Adică așa cum ele se vor practica în modul clasic peste 20-30 de ani cînd cititorii „Scinteii tineretului” vor practica din plin respectivele profesii. Dar mai există și o grămadă de profesii noi. Marea majoritate a acestor profesii nu sînt cunoscute sau nu sînt luate în serios de către oameni, fiindcă ele abia au început să fie practicate. Iată, de exemplu, profesiunea de programator pentru mașinile de calcul, dar nu prea puțin, fiindcă cursurile post liceale de programare care au început în București în luna martie, au atras un număr mare de tineri. Evident, vom avea nevoie ca, în curînd, să se deschidă în multe alte orașe multe alte școli post liceale de programare. Mai puțin se știe că există o profesiune de traducător cu mașina de calcul și foarte puțină lume știe că există întrebunțări ale mașinilor de calcul în științele juridice, în sociologie, în istorie și altele. Despre toate aceste lucruri și despre multe altele, vom vorbi în seria aceasta de articole.

„Ogor nou” din Polana, unde din 242 hectare ocupate de vie, pînă zilele trecute lucrări de întreținere se executaseră abia pe un hectar (?), aprecia că „în viziunea multor consilii de conducere via ocupă ultimul loc. Și, într-adevăr, în foarte multe cooperative agricole din jude-

GH. FECIORU

(Continuare în pag. a V-a)

În parcul Herăstrău

(Continuare în pag. a II-a)

În pag. 3-4 SUPPLEMENT DE ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

AVENTURILE MEDICINEI
— 10 reputați specialiști vorbesc despre cîteva din cuceririle medicinei contemporane —

Oră de laborator. (Universitatea Cluj)
Foto: EMIL COJOCARU

O VIE MIȘCARE DE SPIRIT

Au fost numai trei ore sau patru — în mijlocul unui colectiv de spirite tineresti, active, reunite la Casa studenților bucureșteni, care caută și se caută cu dăruire și cu dragoste de artă. Idei inteligente, pasiune, talent — intenții nobile și adesea, numai intenții...
Este titlul unei ultime premiere: un spectacol de idei, muzică, dans, mișcare, într-un cadru înedit. Studenții au un teatru al lor, numai al lor, o stațiune permanentă de cău-

concepț planuri, colegii de la arte plastice au intuit culori: spațiile, dintr-o profundă anchilozare, au început să se miște; totuși, se înfiripa în dimensiuni inedite, trăia felul mătășii dramatice în idei, pentru ca un volum uriaș de mișcare să se poată concretiza în ceea ce rostim acum simplu: Teatrul studentesc „Podul”. Și, după 3 luni de efort, vorbim de un studio, de un repertoriu, de o trupă cu 25 de studenți. Și mai ales vorbim de greutăți organizatorice care, în sfîrșit, au cedat, de repetiții zilnice, de spectacole, de cursuri de mișcare scenică și de rostire pentru actori.
In sala 17, * orchestra de muzică populară. Aproape 30
ADRIAN MUNȚIU
(Continuare în pag. a V-a)

REPORTAJ STUDENȚESC

MAJORAREA ALOCAȚIEI DE HRANĂ A ELEVILOR ȘI STUDENȚILOR BURSIERI

Comitetul Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român și Consiliul de Miniștri al Republicii Socialiste România au adoptat o Hotărîre cu privire la majorarea alocăției de hrană a elevilor și studenților bursieri.
Hotărîrea prevede SPORIREA ALOCAȚIEI DE HRANĂ CU 25—30 LA SUTĂ pentru casele de copii și școlile speciale, pentru elevii bursieri din școlile generale, licee, școli profesionale, școli tehnice agricole, din institutele de învățatori și școlile tehnice post medii, pentru studenții bursieri din toate institutele de învățămînt superior.
Alocățiile mărite se vor acorda elevilor și studenților bursieri cu încadrarea de la 1 Mai a.c.
Suma necesară pentru acoperirea diferențelor de alocăție pînă la sfîrșitul anului 1968 totalizează aproximativ 128 milioane lei, iar pentru un întreg an școlar aceasta se ridică la circa 230 milioane lei.
Măsurile stabilite prin această Hotărîre reflectă grija permanentă a conducerii partidului și statului pentru a asigura tineretului școlar și universitar condiții tot mai bune de viață și studiu.

PROBLEME ALE ARTII PLASTICE ACTUALE

(Urmare din pag. 1)

și Borzești. Am putea spune că, într-un anumit fel, acesta este și mobilul artistic și mizean esențial al citorilor noastre viziunilor din epoca de mijloc. Altfel, ar fi în cazul lui Albu Gheorghe, al lui Radu de la Afumați sau al lui Stroe Buzescu, pietrele de mormânt au fost clopote și încrustate ca adevărate monumente pentru cinstirea unor fapte de seamă și a unor oameni deosebiți. Dar trecutul zăburat, hotarele noastre de altă oră încălcate și sfâșiate, n-au îngăduit, ca altor popoare, să-și cinstescă prin monumente grandioase faptele eroice, îndată după săvârșirea lor. Norocul acesta l-au putut avea francezii și rușii, englezii și americanii, germanii și italienii. Noi abia de acum încolo avem de îndepărtat această operă de recunoștință față de trecut.

De aceea, socotim că într-o epocă de mari construcții, ca a noastră, nu se poate trece cu ușurință peste cinstirea prin monumente a locurilor istorice a acelor colțuri din țară care au jucat un rol fast în viața trecută a poporului. Pentru că slăbirea atenției la trecutul este încă una din cauzele întârzierii a marilor prezent și de propulsare în viitor.

Oare Celu, cel căzut în bătălia de pe Semeș, nu merită un monument? Artistul s-ar putea inspira nu numai din Cronica Notarului Anonim, ci și din legenda verificată de Cosbuc. Istoricul discută încă unde se pot amplasa Posada — bătălia din 1390, cind românii lui Ba-

Premieră la Târnăveni: „Păpuțada” de Camil Petrescu, spectacolul în regia lui N. Mășină.

TEATRE

JOI 11 APRILIE 1968

Opera Română „Seară de balet Gershwîn” ora 19,30; Opera „Secretul lui Marco Polo” ora 19,30; Teatrul Național sala Comedia „Jocul adevărului” ora 19,30; Sala Studio „Topaze” ora 19,30; Teatrul de Comedie „Opinia publică” ora 19,30; Teatrul Lucia Sturdza Bulandra sala Schitu Magureanu „Un tramvai numit dorință” ora 20; Sala Studio „Comedie pe întinerie” ora 20; Teatrul mic „Baltagul” ora 20; Teatrul Giulești în sala Teatrului Evreiesc de stat „Paharul cu apă” ora 19,30; Teatrul C. I. Nottara sala Magheru „Miracolul” ora 19,30; Sala Studio „Viziuni flamande” ora 20; Teatrul Barbu Delavrancea „Hora domniilor” (premieră) ora 19,30; Studioul I.A.T.C. „Război cu Troia nu se face” ora 20; Studioul Conservatorului Cipriian Porumbescu „Recital de Helmut” ora 20; Sala din cadrul Academiei Văditivului din Oz” ora 17; Sala din Căminul Victoriei „Păpuțada” ora 17.

ACROPOLEA ISTORICĂ NAȚIONALE

sarab l-au înfrunt pe Carol Robert sau Rovine, unde în 1394 Mircea I-a biruit pe Balazid Iliderm. Dar oare nu s-ar putea ajunge la o stabilire, cu cât mai multă precizie, a locului și nu s-ar putea consemna cu câte un monument? Ce interesantă operă plastică ar rezulta, dacă artiștii cunoșcând locul și evenimentul s-ar inspira din stampele vremii ca de pildă, din Cronica pictată de la Viena... Nu știu ce s-a făcut cu monumentul proiectat întru cinstirea victoriei de la Vaslui din 1475. Știu că a fost multă vreme în discuție. Și mai ales, știu precis că la Râzboieni nu se află nici un monument, iar stăruințele din acea loc vestit au scris, a-larmat la „Mitagă” istoric, rugându-ne să intervenim pentru a salva biserica lui Ștefan de la incură și ruini.

Oare n-ar sta bine în așa de frumoasă grădiniță din nou centru al orașului Piatra Neamț, o statuie a lui Petru Rareș, cel care a cucerit și-l înfrunt pe Soliman Magnificul și care, în anul amar al pribegiei, a trecut prin „Piatra lui Crăciun”, în drum spre cetatea Ciceului? Și spun asta mai ales că acest război și înfruntarea cu Ștefan și sibi unde vreo statuie demnă de personalitatea lui de luptător pentru independență și pentru unitate, pe măsura faimei lui de neuitat cîntor. Urmărea monumentul care să slăvească victoria ostășilor lui Ion vodă de la Jiljești, în 1873? Și-apoi, avem noi un monument la Călugăreni? Că trebuie să fie grandios nimeni nu s-a îndoit, niciodată. Și care sculptor n-ar ambiționa să cinstea această victorie așa din „preșimta Bucureștilor”? Dar ceea ce avem înălțat la Selimbăr, la Mirăslău, la Gorbășu este în deosebit? Ne reprezintă? De ce lipsește și cel mai mare luptător al lui Mihai Viteazul din Alba Iulia și din Suceava, din Craiova și din Giurgiu? Și oare Pinteza Viteazul erou de multe ori legendar, nu merită o statuie la Bala Mare unde a luptat și s-a jertfit alături de atîta dîntră furtăliși lui?

Cînd o să avem un monument al lui Tudor Vladimirescu la tre-

ceea Oltului? De o sută douăzeci de ani, la 9 iunie, amintim despre Proclamația de la Islaz, despre entuziasmul popular și revoluționar din 1848. Dar în același colț de țară, ca și la Padeș, unde și-a lansat Tudor Vladimirescu revoluționara lui chemare ca și în satele moșteni de unde și-au pornit lupta lor Horia, Cloșca și Crișan, lipsesc tocmai monumentele, lipsesc acele artistice aduceri aminte ale unor elanuri și jertfe pentru marea libertate spre care a rivnit de veacuri, poporul nostru.

Dar Uniunea din 1859 și, mai ales cea din 1918, cînd, unde și cum vor fi intruchipate în marmură, bronz sau granit? Dar independența din 1877 și eliberarea din 1944 cînd se vor bucura de slava pe care le merită? Sint oare cinstite, locurile de mare eroism al clasei muncitoare, ca Lupeni sau Grivița? Mi se pare că am pus prea multe întrebări. De fapt, ele ar putea sugera un plan de activitate editorială și artistică. Dar ori de cite ori trec prin Brașov, acest așa de viu și de prezent, de istoric și de artistic oraș din limba României, privesc spre Cetățuia sau Dealul Pălesilor. E un promontoriu, o acropole naturală de piatră dură, pe care stăruie mai mult ruina, o modestă cetate medievală. E un fel de comoră naturală care a ajuns azi, prin uriasă dezvoltare a Brașovului, drept în centrul lui. De pe Dealul Pălesilor zărești ca prin deget toată Tara Bîsei și toate culmile muntilor: Piatra Mare, Postăvarul, Cădoia, Perganli, Munții Harghitei și al Buzăului.

Dacă poezia la noi și-a propus și a realizat un nivel estetic și artistic apreciabil — înțeleg prin aceasta că există aici un mare număr de personalități artistice de înaltă tinută — proza tinără se mai preocupă încă de împunerea unei modalități literare și modalități stilistice, de multe ori insuficient digerate, de succes mondial încă în literatura antebelică.

Chiar proza onirică și cea simbolică, practicate în mod obișnuit ca o reacție la ceea ce se conștienta ca fiind în chip de proză clasică, necesită autori formați, posibilitatea multiplicării fără limită a unui model creând confuzii de valoare atât față de prototip, cât și între cei ce și l-au propriu. Prozații de talentul lui Dumitru Tepeș și Iulian Neacsu (nume sint mai multe), pot susține o modalitate sau alta, dar față de numărul mare de imitatori, conștienți sau nu, apelînd direct la volumele celor alși, sau ajungînd prin acestia la Franz Kafka, Alain Robbe — Grillet, James Joyce, Nathalie Sarraute, Georges Perec etc., mai cunoscuți la noi, literatura lor devine mai degrabă incertătoare, la epigonism prost înțeles, decît ceea ce este de fapt, o proză personală, concepută onest. S-a susținut că o anumite modalitate ar fi obosită, idee adevărată în măsura în care se referă la cel care scriu, lipsită de rațiune cînd vizează compromiterea manierelor (evoluții nu înclinămînță) respective. Nu scriitorii talentați, acceptați de public și de critică fac însă obiectul acestei analize și nenumărate încercări în proză (într-o singură lună apar și dispar câteva zeci de efemeride literare) publicate prea generos de

CINEMATOGRAFE

EDDIE CHAPMAN, AGENT SECRET rulează la Patria orele 12; 15; 18; 21; Lucașul orele 9,18; 12; 15,18; 20,45.

TOPKAPY rulează la cinematograful Republicii orele 9,11,30; 13,45; 16,15; 18,45; 21,15; București orele 9; 11,15; 13,45; 16,15; 18,45; 21.

BU, BU, BU... SI CRALITĂ rulează la Capitală orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21; Favorit orele 8; 10,30; 13; 15,30; 18; 21.

INTOARCE-TE! rulează la Festival orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21.

NOUL LOCATAR rulează la Victoria orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45.

TREI GRĂȘUNI rulează la Lăzării orele 9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,30; 20,45.

TOM ȘI JERRY rulează la Doina orele 9; 10,30; 12; 13,30; 16; 18,15; 20,30.

POET SEZON rulează la Unirea orele 15,30; 18; 20,30.

ÎN EGIPȚUL NOU, ULTIMELE SCRISORI, FLORI ȘI INSECTE, GUSTAV MODIFICA, JUCĂTORUL rulează la Timpuiri noi orele 9-21 (în continuare).

EROII DE LA TELEMARK rulează la Giulești orele 15,30; 18; 20,30; Artă orele 9,18; 11,45; 14,15; 17,15; 20.

LEUL AFRICAN rulează la Înfrățirea orele 10; 16; 18; 20,15; Moșilor orele 15,30; 18; 20,30.

HOCUS-FOCUS rulează la Excelșior orele 9,15; 11,30; 13,45; 16,15; 18,30; Modern orele 9,30; 11,45; 14; 16,15; 18,30; 20,45.

AM ÎNTILNIT TIGANI FERICIȚI rulează la Dacia orele 8,30; 10,15; 11,30; 13,45; 16; Popular orele 15,30; 18; 20,30.

DOCTORUL AMĂDOARE rulează la Buzzești orele 15,30; 18; 20,30.

ESCROC FĂRĂ VOIE rulează la Crîngăși orele 15,30; 18; 20,30; de la 11 aprilie

IMPUSCĂTURI PE PORTATIV orele 13,30-15,30; 18; 20,30.

PENTRU CÎTIVA DOLARI ÎN PLUS rulează la Grivița orele 9; 12; 15; 18; 20,45. Gloria orele 9; 11,45; 14,30; 18; 20,45.

SPINȚUL LA PINDĂ rulează la Bucoșii orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30. Volga orele 9,30; 11,45; 14; 16,15; 18,30; 20,45.

REÎNTOARCEREA LUI SUBCOIF rulează la Unirea orele 15,30; 18; 20,30.

RĂPIREA FEOCARELOR rulează la Tomis orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30. Aurora orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18; 20,30. Flămura orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30.

BLESTEMUL RUBINULUI NEGRU rulează la Flacăra orele 14,30; 16,30; 18,30; Rahova orele 15,30; 18; 20,30.

UN BĂRBAT ȘI O FEMEIE rulează la Vitan orele 15,30; 18; 20,30. Munca orele 14; 16; 18,15; 20,30.

RECENZIE

Lucru din ce în ce mai rar în ultima vreme, această carte de debut, impune un profil net. De parte de a comunica doar virtualități, volumul lui Marin Tarangul este o premiză de definiție.

Titlul, de o tulburătoare frumusețe „Trenos”, trimite la anticul Trenos, parțial asimilabil cu lăntu-ul spaniol și cu jalea românească. Cuvîntul denumea o stare existențială și în același timp o specie poetică cu funcționalitate precisă în ritualul funerar, din care a ieșit mai târziu tragedia.

Într-o astfel de estetică, actul artistic constă în a-și asuma și a perpetua în forme perene acțiunea punțivă a transcendentei: „Marmoră Albă, Marmoră Albă, / Mîndrie a pămîntului pedepșit spre soare, / Recăzută în împietrirea înnoșoare” (Trenos). Înfrîngerea fatală în planul etic ca urmare a hibris-ului, se conștientizează într-o biruință estetică: „Durere prăbușită în pubere albă — / Precum luptătorul cu pieptul străpuns de săgeată / Răsucit în propriul lui trup împietrit”. / (Trenos).

Tarangul ramine totuși un fals

MARIN TARANGUL: TRENOS

estet. Între „spația și cutremurarea”, implicată de tragismul acesteia plastic, suficient „și” („Răsucit în propriul lui trup împietrit”), cu finalitate ultimă în moarte („Precum luptătorul cu pieptul străpuns de să-

gestă”), și echilibrul unei proze în afară, el alege cea de a doua ipostază, corespunzătoare stagiului etic.

Optînd pentru heterotele, poetul, mintit de neînștințele unei singurătăți estetice, poate exclama: „Fericiți cei ce primesc lovitura zeului. Ce alși și semnal loviturii pieșter” / (Inscripție), căci „Înlimi, durearea asterne treptele albe” /

(Inscripție) Pentru hmo eticus, lovitura vine din exterior și se întoarce în exterior: „Fericiți cei ce înțeleg minia zeului / Cui puternic brat ridicat într-o parte, / Cei care întorc nenorocirea în fuga calului / Și pornește tăcuți spre cetate”. (Inscripție). Evocîndu-l pe Don Quijote (precum ca un „Unamuno careal nămusete pe eroul cervantine”), Tarangul simte nevoia să teasă în jurul „Cavalerului Tristei Figuri” rețeaua unei solidarități umane. He și din partea unei omeniri paralogice: „Ridică-te pînă la oboseli! / Călare pe mîgar te întinpină o durere /... / Uite iarba arsă peste noapte / De tălpile fecioarelor nebune, / Ele nite vor încă niciodată singur” / (Don Quijote).

De aceea viziunea este în ultimă instanță stenică. „Întunecatele Parce” nu guvernază universul uman, și sînt în funcție de el. Nu este în forța de a depăși de efortul volitiv — chiar oniric — prin care își „face” destinația: „Numai ochii pare negri / Li se întorc / Să privească viziunile de leul și mielăce, care tulbură vîrstele” / (Întunecatele Parce).

Refuzînd solitudinea, propunînd o ritualitate publică, poezia lui Marin Tarangul este integrativă, adică, în sensul cel mai generos, socială.

VICTOR IVANOVICI

INSEMNĂRI DESPRE PROZA REVUISTICĂ

„Ceva în frînăta puternicului. O lupă surdă se dădea în el. Ecouri ale luptei clipea ca niște umbre întunecate pe fața Bărbatului”.

Inconștientul unor texte epice rezolvă numai din frînăta vîntului, un sunet modalității, vrema lor cerute istoric, asistez recunoștințe și impuse artistic, fără nimic ostentativ revoluționar în ele, ci, mai ales, din nevoia de a lede și mijloc, manifestată în și pe un fragment dîntro proză, altfel onorabilă. În sprîjînii afirmatelor, în Astra. Constantin Red. Mihaiescu semnăză povestirea „Veș și frumusețe” în urma din care transcriem un savuros dialog:

— Veve...
— Ce-ai spus?
— Veve, repetă el.
— Numele tău...
— Asta-i bună! Dar ce, nu-mi știu cu numele?
— Vezi bine că nu! Tu, ești, Veve...
— Dar tu cine ești?
— Exemplele de autohtonism pitoresc nu lipsesc nici ele, iar acesta nu se limitează doar la lumea satului, ori la periferiile interioare, ci pînă în cele cotidiene. (Evoluția Luceafărului și romanul său, Ateneu, martie) ori în istorie. Grigore Beșanu, în alegoria Arel de triumf (Tribuna, 21 martie) descrie călduros am sim s-a născut poporul român, vulgărizînd un subiect puțin acum respectat, care, în orice caz, merită mai mult decît i-a acordat autorul. Iată: „Fiecare daclor, pînă la urmă, îl vor îndrăgi pe centurioni și ei pe ei. Vor fi înmormînați în cremlerii muntilor și se vor înmulți. Anolodor, și stîl ea în prin abate vor fi cucerit daclii, ci prin ce au mai vrea romanii. Și dragostea îl va învinge și pe învingătorii romani. Să fiă fîntă un nou popor”.

Ce trebuie să se înțeleagă de aici nu e incapacitatea de a se constitui în operă de artă a unui astfel de subiect, nici faptul că culoarea lingvistică a unui text ar dauna valorii sale, ci că posibilitatea confecției, a împoșurării, nu e o apasă exclusivă a curentelor așa numite moderne. Falsul aparține extremelor în general, cu tot alți de noștre urmări, important este să creăm opere adevărate, să înțelegem atenției cității, să dăm formă și elmină din viața noastră literară fabricațiile.

Ce rămîne de clarificat este măsura în care actualul stadiu al prozei este unul provizoriu, dacă eforturile, variațiile, numărul mare de obșameți și neobșameți, nelle reviste, diversificarea editorială, vor conduce la stăruie valabile, dacă numele speranțelor și certitudinilor de actual vor putea să devină nume ale măestriei de cîmîne și cum se va produce aceasta. Iată obșameții demoe de atente, asupra cărora se poate medita cu folos. Acestea sînt, credem, câteva din obiectivele mult rîvnite de ideal care se pot produce în presa literară și cotidiană, cu participarea sincer interesată a tuturor scriitorilor, a prozatorilor tineri îndeosebi.

OCTAVIAN STOICA

adesea criticilor se tem de banalitatea (necesară), lăta cite un fragment din acestea:

„Cîtiva copii se piteș după bănci, din tei lei la ivașă săbi, mitralierele lăză, sunte dezordonate, dureroase, sfredelitoare...”

— Oprit!, strigă jumătatea de om, nu vă mai jucați de-a războiul... Ajunge, copii... Oprit!...

adesea criticilor se tem de banalitatea (necesară), lăta cite un fragment din acestea:

„Cîtiva copii se piteș după bănci, din tei lei la ivașă săbi, mitralierele lăză, sunte dezordonate, dureroase, sfredelitoare...”

— Oprit!, strigă jumătatea de om, nu vă mai jucați de-a războiul... Ajunge, copii... Oprit!...

adesea criticilor se tem de banalitatea (necesară), lăta cite un fragment din acestea:

„Cîtiva copii se piteș după bănci, din tei lei la ivașă săbi, mitralierele lăză, sunte dezordonate, dureroase, sfredelitoare...”

— Oprit!, strigă jumătatea de om, nu vă mai jucați de-a războiul... Ajunge, copii... Oprit!...

adesea criticilor se tem de banalitatea (necesară), lăta cite un fragment din acestea:

„Cîtiva copii se piteș după bănci, din tei lei la ivașă săbi, mitralierele lăză, sunte dezordonate, dureroase, sfredelitoare...”

— Oprit!, strigă jumătatea de om, nu vă mai jucați de-a războiul... Ajunge, copii... Oprit!...

OCTAVIAN STOICA

l-a publicat, deci care trebuie să-l gîreze și pe mal departe. Astfel s-a ajuns la nivelul scăzut din toate punctele de vedere al volumelor apărute în ultima vreme în colecția Luceafărul (rezervată debutanților), colecție care nu mai impune nume, ci a devenit o treaptă, mai mult sau mai puțin obligatorie, către al doilea volum crezut hotărîtor cînd, dimpotrivă, aproape orînde în lume, prima carte face un autor (desigur afirmativa are în vedere și excepțiile).

O idee generoasă nu poate salva de plătitudine, indiferent de refugiu literar ales de

autor și considerat deosebit de prestigios datorită generalizării lui într-un moment dat. Un exemplu edificator de compromitere a unei modalități, altfel deplin viabilă, verificată, îl constituie proza lui Cornel Marcu (Mere vîrătoare) ca și cea a lui Georgehe Blăjan (Jocul de-a florile și de-a soarele) apărute în revista Argeș. Construite pe

disocieri

17,30 — Pentru copii: Filmul „Poly și creșterea celor șapte stele”

18,00 — La ordine zilă

19,00 — Studioul pionierilor Start!

20,00 — Film serial „Vikingii”

20,30 — „Primăvara a solărilor”, Montaj folcloric.

21,00 — Mult e dulce și frumoasă. Emisiune de limbă română.

21,30 — Teleglob. Emisiune de călătorii geografice. Tasmania.

22,00 — Stagiunea „Teatrul Național” prezentată de Jean Louis Barrault.

MIHAI COMAN

ANCHETA

din LUNA

ROMAN POLIȚIST

REZUMAT:

Crimă sau sinucidere? Tînărul tehnician Neiu Stolan, salariat al cooperativei „Progresul naturii”, este găsit în camera lui. Maiorul Pircălab și locotenentul Pircălab încearcă să afle adevărul. Pentru ipoteza sinuciderii pledează situația grea în care se aflau atîta Neiu, cît și colegul său de serviciu Dan Viziru (dispărut fără urmă), din cauza fraudelor care fuseseră descoperite la cooperative. Dar în noaptea morții, Neiu a fost vizitat de un anolod Ștănescu, cu care a stat de cîine și acesta Ștănescu? Nu cumva ucigașul? Maiorul a cerat de vorbă cu cîtiva dintre conușii lui Neiu și Dan și a înregistrat discuțiile pe bandă de magnetofon. E scara țirului și — împreună cu locotenentul Pircălab — ascultă benzile. Discuția cu pictorul Procopiu continuă...

PREDĂ: Ce animal? PROCOPIU: Chiar nu știți? Acest Viziru e o figură aproape celebră. Poate fi văzut în fiecare seară pe la șapte, făcînd rondul între Capșa și Romarta, în costum de gală, papion fantezi, pipă lungușă și subțire după chipul și asemănarea lui — și un cîine nemeșomont: tuns la pielea, peste tot, în afară de picioare și cu fundă de tafeta la gît. Pipa e a lui, dar monstrul acela de Hector aparține unei cocușe care-și închiriază odorul cu ora. Viziru nu e chiar cu totul fîntic: intră în vorbă cu doamnele care-l admiră patruped și cită al clipei le-a și îmbrăbodit cu niște nasturi. Că el cu asta se ocupă; negustoria de nasturi artistice, de altfel foarte reușită. Dar cum v-am spus, se recomandă întotdeauna „critic de artă”. E mult mai elegant.

PREDĂ: Să-ți pun o întrebare de natură, să zicem, psihologică: îl crezi capabil de crimă?

PROCOPIU: Pe Viziru? Eu unul n-aș pune mîna în foc pentru nimeni; poate că acum încalcă domeniul dumnezeoasă, dar știu că nu orice crimă e premeditată și am convingerea că în anumite împrejurări oricine, chiar și un pungaș trînc ca Viziru sau, în fine, un om cumsedec și normal, poate deveni ucigaș. Asta pentru că v-ați repetat la psihologie.

PREDĂ: Nu cred că ai deținerat, dar nu despre asta e vorba. Ce fel de relații existau între cel doi, Viziru și Stolan?

PROCOPIU: În tot cazul, strîns, s-ar putea zice de prietenie. Nu-l cred însă pe Viziru în stare de generozități dezinteresate. Îl domina pe bietul Stolan și, finanțîndu-l mereu, cred că minuia după cum îl venea cheful. Probabil că avea nevoie de el, nu știu de ce erau angajați undeva împreună.

PREDĂ: Mai există cineva cu care el doi și fi înțreținut relații la fel de strîns?

PROCOPIU: Nu cred. Unul era retras, iar celălalt avea sute de amici sau amice, care nu-și știau prea bine nici numele.

PREDĂ: Poate Ștănescu?

PROCOPIU: Nu, nu-l cunosc.

PREDĂ: Sau Vasilescu Zet?

PROCOPIU: N-am auzit numele ăsta în viața mea.

PREDĂ: Cînd l-ai văzut ultima oară?

PROCOPIU: Acum vreo cinci-gase zile. De-atunci n-am mai fost din casă, am lucrat.

PREDĂ: Ai lucrat și ieri seară?

PROCOPIU: Da, pînă țirziu.

PREDĂ: Probabil, singur?

PROCOPIU: Nu tocmai. Cu modelul... E necesar să-l dau numele?

PREDĂ: Nu. Și în general ce pitești?

PROCOPIU: În general, asta: femei, și acumă fluturi. Pentru mine fluturile e un simbol al existenței, înțelegi?

PREDĂ: Cred că nu, dar n-are importanță. Îți mulțumesc, tovarășe Procopiu.

— Tot am aflat cite ceva, zise maiorul. Măcar știu cu ce fel de oameni avem de-a face: mă gîndesc la Neiu și la Dan.

PREDĂ: Dar dracului Viziru ăsta, observă locotenentul. Consumați de cite două sute de lei în fiecare seară. Bine mai trăiesc achizițiilor cooperative!

— Așa se pare...
— Da, și Neiu care apare ca o vespnică victimă... De ce n-avea bani niciodată? Și plînsesele alea...
— Te-ai antipatic?

— Nu se știe ce, poate o schimbare în tonul maiorului, îl făcu pe Pircălab să-l privească atent. Iordan Predă aștepta răspunsul fără să surîdă și locotenentul rămase o clipă pe gînduri.

— Desenele acelea din odaia lui erau frumoase, știu. Mai ales pisica. Trebuie să fi fost un om de teabă și cu talent. Dar simpatie nu-mi este. Nu-mi plac plîngăreții...
— Maiorul îl privi nemulțumit, dar nu făcu nici un comentariu.

— Spunea la telefon că Viziru a dispărut azi noapte la unu. Pircălab înțelese că a venit vremea să-și prezinte raportul. Deschise carnetul.

— Fără cîșnet nu poți? — Vă rog să-mi permiteți. N-aș vrea să scap ceva important.

— Poftim...
Locotenentul începu să vorbească și spuse tot ce avea de comunicat, monoton, fără să accentueze nici un cuvînt. El ținea cu adevărat la expunerile ordonate, i se părea că sînt potrivite cu stilul și cu personalitatea lui; poate că avea dreptate și poate chiar — se gîndise cîndva — tocmai hotărîrea cu care își respecta propria personalitate fără să adopte, servil, metodele șefului, îl făcea pe maior, să-l primească fără rezerve colaborarea.

— Voi face o relatare succintă, oprindu-mă numai la punctele pe care le socotesc semnificative. Raportul detaliat am să

vi-l prezint, cu îngăduința dumneavoastră, mine la ora prînzului.

— Ba o să mi-l dai după ce rezolvăm totul. Mîine dimineață am nevoie de tine. Trebuie să-l cauți pe Ștănescu. Comităte!

— Execut ordonul — spuse locotenentul, nemulțumit de intrerupere. Din declarația Aglaiei Viziru, mama lui Dan, am reținut că în seara morții lui Neiu, Dan s-a întors acasă la zece seară, a mîncat și s-a culcat. Femeia s-a culcat, de asemenea, și la ora zece este confirmată de vecinii Vasiliu Petre, Vasiliu Ioana și Varlam Sofronie. L-au văzut cu toții și — ca întotdeauna — nu l-a salutată. Nu putem presupune că ar avea vreun motiv să-l tîna partea: cu soti Vasiliu, familia Viziru se află în litigiu pentru folosirea unei băi repartizată în comun. Deci, știu că s-a întors la ora zece.

Afirmativa că Dan a venit la ora zece este confirmată de vecinii Vasiliu Petre, Vasiliu Ioana și Varlam Sofronie. L-au văzut cu toții și — ca întotdeauna — nu l-a salutată. Nu putem presupune că ar avea vreun motiv să-l tîna partea: cu soti Vasiliu, familia Viziru se află în litigiu pentru folosirea unei băi repartizată în comun. Deci, știu că s-a întors la ora zece.

Afirmativa că Dan a venit la ora zece este confirmată de vecinii Vasiliu Petre, Vasiliu Ioana și Varlam Sofronie. L-au văzut cu toții și — ca întotdeauna — nu l-a salutată. Nu putem presupune că ar avea vreun motiv să-l tîna partea: cu soti Vasiliu, familia Viziru se află în litigiu pentru folosirea unei băi repartizată în comun. Deci, știu că s-a întors la ora zece.

Afirmativa că Dan a venit la ora zece este confirmată de vecinii Vasiliu Petre, Vasiliu Ioana și Varlam Sofronie. L-au văzut cu toții și — ca întotdeauna — nu l-a salutată. Nu putem presupune că ar avea vreun motiv să-l tîna partea: cu soti Vasiliu, familia Viziru se află în litigiu pentru folosirea unei băi repartizată în comun. Deci, știu că s-a întors la ora zece.

Afirmativa că Dan a venit la ora zece este confirmată de vecinii Vasiliu Petre, Vasiliu Ioana și Varlam Sofronie. L-au văzut cu toții și — ca întotdeauna — nu l-a salutată. Nu putem presupune că ar avea vreun motiv să-l tîna partea: cu soti Vasiliu, familia Viziru se află în litigiu pentru folosirea unei băi repartizată în comun. Deci, știu că s-a întors la ora zece.

Afirmativa că Dan a venit la ora zece este confirmată de vecinii Vasiliu Petre, Vasiliu Ioana și Varlam Sofronie. L-au văzut cu toții și — ca întotdeauna — nu l-a salutată. Nu putem presupune că ar avea vreun motiv să-l tîna partea: cu soti Vasiliu, familia Viziru se află în litigiu pentru folosirea unei băi repartizată în comun. Deci, știu că s-a întors la ora zece.

Afirmativa că Dan a venit la ora zece este confirmată de vecinii Vasiliu Petre, Vasiliu Ioana și Varlam Sofronie. L-au văzut cu toții și — ca întotdeauna — nu l-a salutată. Nu putem presupune că ar avea vreun motiv să-l tîna partea: cu soti Vasiliu, familia Viziru se află în litigiu pentru folosirea unei băi repartizată în comun. Deci, știu că s-a întors la ora zece.

Afirmativa că Dan a venit la ora zece este confirmată de vecinii Vasiliu Petre, Vasiliu Ioana și Varlam Sofronie. L-au văzut cu toții și — ca întotdeauna — nu l-a salutată. Nu putem presupune că ar avea vreun motiv să-l tîna partea: cu soti Vasiliu, familia Viziru se află în litigiu pentru folosirea unei băi repartizată în comun. Deci, știu că s-a întors la ora zece.

Afirmativa că Dan a venit la ora zece este confirmată de vecinii Vasiliu Petre, Vasiliu Ioana și Varlam Sofronie. L-au văzut cu toții și — ca întotdeauna — nu l-a salutată. Nu putem presupune că ar avea vreun motiv să-l tîna partea: cu soti Vasiliu, familia Viziru se află în litigiu pentru folosirea unei băi repartizată în comun. Deci, știu că s-a întors la ora zece.

Afirmativa că Dan a venit la ora zece este confirmată de vecinii Vasiliu Petre, Vasiliu Ioana și Varlam Sofronie. L-au văzut cu toții și — ca întotdeauna — nu l-a salutată. Nu putem presupune că ar avea vreun motiv să-l tîna partea: cu soti Vasiliu, familia Viziru se află în litigiu pentru folosirea unei băi repartizată în comun. Deci, știu că s-a întors la ora zece.

Afirmativa că Dan a venit la ora zece este confirmată de vecinii Vasiliu Petre, Vasiliu Ioana și Varlam Sofronie. L-au văzut cu toții și — ca întotdeauna — nu l-a salutată. Nu putem presupune că ar avea vreun motiv să-l tîna partea: cu soti Vasiliu, familia Viziru se află în litigiu pentru folosirea unei băi repartizată în comun. Deci, știu că s-a întors la ora zece.

Afirmativa că Dan a venit la ora zece este confirmată de vecinii Vasiliu Petre, Vasiliu Ioana și Varlam Sofronie. L-au văzut cu toții și — ca întotdeauna — nu l-a salutată. Nu putem presupune că ar avea vreun motiv să-l tîna partea: cu soti Vasiliu, familia Viziru se află în litigiu pentru folosirea unei băi repartizată în comun. Deci, știu că s-a întors la ora zece.

Afirmativa că Dan a venit la ora zece este confirmată de vecinii Vasiliu Petre, Vasiliu Ioana și Varlam Sofronie. L-au văzut cu toții și — ca întotdeauna — nu l-a salutată. Nu putem presupune că ar avea vreun motiv să-l tîna partea: cu soti Vasiliu, familia Viziru se află în litigiu pentru folosirea unei băi repartizată în comun. Deci, știu că s-a întors la ora zece.

Afirmativa că Dan a venit la ora zece este confirmată de vecinii Vasiliu Petre, Vasiliu Ioana și Varlam Sofronie. L-au văzut cu toții și — ca întotdeauna — nu l-a salutată. Nu putem presupune că ar avea vreun motiv să-l tîna partea: cu soti Vasiliu, familia Viziru se află în litigiu pentru folosirea unei băi repartizată în comun. Deci, știu că s-a întors la ora zece.

Afirmativa că Dan a venit la ora zece este confirmată de vecinii Vasiliu Petre, Vasiliu Ioana și Varlam Sofronie. L-au văzut cu toții și — ca întotdeauna — nu l-a salutată. Nu putem presupune că ar avea vreun motiv să-l tîna partea: cu soti Vasiliu, familia Viziru se află

MODEL ȘI TEORIE

Lector univ. CORNEL POPA

ȘTIINȚĂ ȘI CUNOAȘTERE (II)

Unul din cubintele cu largă circulație în literatura științifică și de specialitate ca și în cea logică și metodologică este termenul de „model”. Întinm acest cuvânt în limbajul inginerului, în cel al matematicianului și fizicianului, în limbajul biologului și neurofiziologului, al logicianului și ciberneticianului... Cum expansiunea și activizarea neobișnuită a unor cuvinte nu este un fenomen întâmplător vom încerca să distingem câteva dintre accepțiile fundamentale ale termenului model și să deșlegăm, o notă comună a unora dintre aceste accepții.

1. Dacă facem abstracție de accepția empirică, oră, după care model înseamnă prototip, exemplar inițial dintr-o serie, termenul model a fost introdus în literatura științifică în 1868 de către geometriul italian Beltrami care a construit un model euclidian al geometriei hiperbolice plane. Ulterior, termenul a fost folosit de Felix Klein, David Hilbert căpătând drepturi depline de creație în știința matematicii.

În această primă accepție, model înseamnă reproducerea unor elemente, proprietăți, relații, ale unui sistem astfel încât fiecare din ele să-i corespundă o judecată adevărată în al doilea. În cazul lui Beltrami domeniul care trebuia investigat era geometria neeuclidiană a corpurilor hiperbolice. În speță trebuia să demonstreze că proprietățile desvăuite de această geometrie, în ciuda caracterului lor neintuitiv, nu sînt în sine contradictorii. Pentru aceasta, Beltrami a construit un model în limitele geometriei euclidiene (pseudosfera) pentru care erau valabile proprietățile geometriei neeuclidiene cercetate. Concluzia la care s-a

ajuns a fost: dacă geometria euclidiană este necontradictorie atunci este necontradictorie și geometria neeuclidiană. Modelul a apărut în acest caz ca un instrument pentru demonstrarea consistenței necontradictorie logice a unor sisteme. În matematică și logică matematică, ca și în lingvistica matematică, termenul de model este legat indisolubil de noțiunea de sistem formal, modelul fiind definit ca o interpretare a unui sistem formal. Pentru a înțelege definiția modelului ca interpretare a sistemului formal este util să caracterizăm, chiar și pe scurt, sistemele formale. Sistemele formale sînt sisteme de semne construite în conformitate cu anumite reguli (reguli de formare și expresii de deducere) în care din anumite expresii corect construite în sistem, putem construi alte reguli corect construite. În sistemele formale folosim surinle de semne scrise pe hîrtie sau înregistrate pe o bandă electromagnetică ca obiecte de sine stătătoare, făcînd total abstracție de ceea ce reprezintă ele, de sensul și semnificația lor. Cînd utilizăm un astfel de

UN ARTICOL SCRIS SPECIAL PENTRU „ȘCÎNTEIA TINERETULUI” de Giulio NATTA, LAUREAT AL PREMIULUI NOBEL

Trebuie reținută mai întîi ideea că populația lupii (actualmente evaluată la 3 miliarde de oameni) va fi, în anul 2000, mai mult decât dublată. Una din cele mai importante probleme va fi sporirea producției agricole, în special alimentele, deoarece produsele naturale, respectiv îmbrăcămintea și materialele de construcție, vor putea fi ușor înlocuite, în majoritate, de produse sintetice.

În ce privește domeniul meu de cercetare, chimia macromoleculară și în particular polimerizarea stereospecifică care interesează patru ramuri importante de aplicații (fibrele sintetice, filmele, materiale plastice și cauciucurile elastice) se poate prevedea că unii polimeri-hidrocarburi cristalini, cum sînt polietilenul linear de mare densitate, polipropilenui isotactic și eventual polivinililetii, vor deveni din ce în ce mai importanți. Acești polimeri prezintă în raport cu precedenții o temperatură de fuziune suficient de ridicată fiind totodată foarte ușori. Aplicațiile acestor polimeri hidrocarburi ar putea să crească considerabil odată cu introducerea grupurilor reactive sau a grupurilor polare, care modifică proprietățile superficiale astfel încît să-i facă mai reactivi sau cel puțin mai compatibili cu celelalte substanțe (cum sînt cele cu oxigen și cu azot).

pentru a face mai accesibile la vopșit fibrele și filmele din polipropilen, unul din sistemele cele mai eficiente este grefarea pe suprafața acestora a unor lanțuri polimerice, chiar scurte.

Un rezultat analog va putea

merice asimetrice dispuse într-o succesiune casuală de-a lungul lanțului, rezultă amorf sau lichid, în timp ce un polimer stereoregulat izotactic prezintă o temperatură de fuziune de aproximativ 175°C; acesta permite folosirea lui la tem-

peratura apei fierbinți, ceea ce nu este posibil în cazul polieterinei lineare, care se topește la aproximativ 130°C. Cu o temperatură de fragilitate apropiată de temperatura ambiantă.

Substituția substanțelor polimerice sintetice celor naturale, cu toate că sînt deja realizabile într-un timp destul de scurt, necesită rezolvarea problemelor legate de cantitatea de producție, de exemplu aceea a disponibilității materiilor prime; această problemă poate fi rezolvată cu ajutorul proceselor de „cracking” convenabile iar problema pretului de cost poate fi favorabilă printr-o creștere a producției.

O remarcabilă muncă de cercetare, mai ales aplicativă, este necesară pentru a ameliora și eventual modifica proprietățile noulor polimeri cu scopul de a-i face mai convenabili exigențelor folosirii lor specifice și a le favoriza extinderea.

CORESPONDENȚĂ DIN MILANO

monomerică, de exemplu, etilene și propilene.

De o importanță deosebită, datorită proprietăților lor mecanice, se prezintă polimerii stereoregulați, care pot cristaliza în măsura în care conțin unități monomerică asimetrice. De exemplu, un polimer linear de alfa-olefine (polipropilen) dacă conține unități mono-

SUPLIMENT DE ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

NU VĂ TEMEȚI DE ELECTRICITATE (III)

Buna întreținere a prizelor și a intrerupătoarelor electrice prin repararea lor la primul semn de proastă funcționare, le asigură lor o viață lungă, iar nouă o instalație electrică, care nu produce surprize penibile.

Prizele și intrerupătoarele au multe puncte comune. Au capacitatea de a fi fixate pe șuruburi. Sub capac, un suport circular, din tablă, montat prin două piciorușe în periferia unei piese masive „turnată” din material electrolizant, care joacă rol de „postament general” pentru întregul dispozitiv. În punct-

remontăm șuruburile respective pînă la refuz, fie că s-a uzat „profund” căptușala dozei în zona de contact cu pîrghișile de fixare (remediu: slăbim șuruburile de extensie, introducem în zona uzată o bucată de carton). Uneori dispozitivul devine mobil în doză, funcționează numai într-o poziție anume. Cauza: slăbirea unui șurub de conexiune. Remediu: scoatem capacul, apoi dispozitivul din doză, refacem conexiunea vizibil defectă luăm măsuri de fixare puternică în doză.

INDREPTAR TEHNIC

Uneori capacul dispozitivului se inflexionează, ba chiar scoate fum. E semn că un contact este imperfect. Remediu: scoaterea dispozitivului din doză, inspecție atentă, localizarea cauzei, dacă e oxidare — curățarea oxidului prin rășchare — dacă e un arc sau o lamelă slăbită — întărirea lor corespunzător unui contact ferm.

Uneori ștecherul „joacă” în priză, cu contact numai în anumite poziții. Cauze: clemă în poziție deviată prin slăbirea șurubului.

GH. P.
(Continuare în pag. a IV-a)

Addenda la ancheta noastră internațională „QUO VADIS, SCIENTIA?”

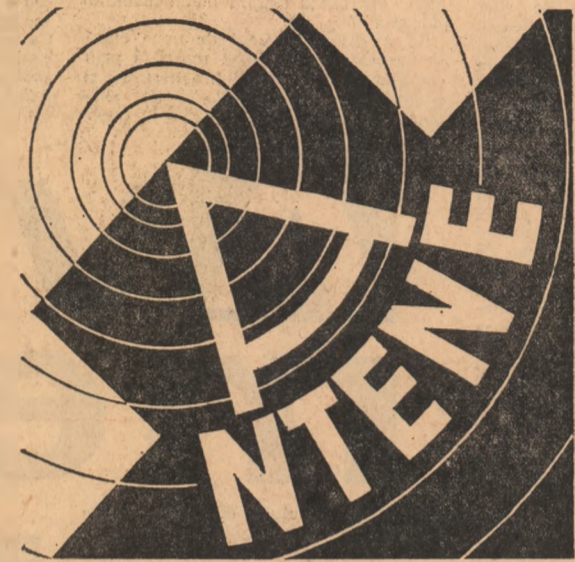
LABORATOARELE LUMII TRANSMIT...

Zgîrie nori din beton ușor

La Sydney, după construirea operi noi, este acum în curs de terminare cea mai înaltă construcție din Australia. O construcție turn de 50 de etaje și 180 m înălțime.

Pe lângă importanța fizică a edificiului și diversitatea instalațiilor care vor fi montate în turn și în anexele sale (loc de parcare pentru 400 mașini, centru comercial, săli de teatru și de conferințe, 37 etaje pentru birouri și o terasă de observare cu ceea ce a devenit de mult clasic — restaurant panoramic pivotant, care efectuează o rotație completă într-o oră) acest zgîrie-nori prezintă remarcabile particularități tehnice.

Punctul cel mai original al ansamblului este folosirea masivă a betonului cu agregat ușor (gîst de origine austriacă, expandat) începînd de la cel de-al 9-lea etaj. Dacă sub acest nivel au fost puși în operă 6.150 m³ de beton obișnuit, deasupra nu s-a folosit decît beton ușor: au fost turnați cca 23.700 m³. Această dispoziție a permis să

LABORATOARELE LUMII TRANSMIT...

REACTOARE TELEGHIDATE

Specialiștii în domeniul tehnicii nucleare din Liubliana și Zagreb au realizat și au încercat cu succes primul sistem îngușlav de comandă de la distanță a reactorilor nucleare. În timpul încercării s-a constatat că aparatura respectivă poate regla în permanență funcționarea reactorului atomic, conform unui program dinainte stabilit.

In laboratoarele Institutului de Endocrinologie

„SPAIMA” ASTRONOMILOR

Un grup de astronomi de la Observatorul radioastronomic Mullard (Lords-Bridge, Cambridge) a înregistrat semnale radio de un tip nou și la început și-a exprimat părerea că aceste semnale sînt emise de anumite ființe raționale din Univers.

Dr. Hewish, șeful acestui grup de radioastronomi, a declarat că aceste semnale au caracteristici foarte neobișnuite și nu se aseamănă cu nici unul din tipurile de radiații naturale întâlnite în Univers. Semnalele veneau în intervale regulate și cu o precizie foarte mare. Astronomii au simțit o ușurare cînd au constatat că aceste semnale provin din trei regiuni diferite ale Universului, ceea ce demonstrează că ele nu sînt emise de ființe raționale.

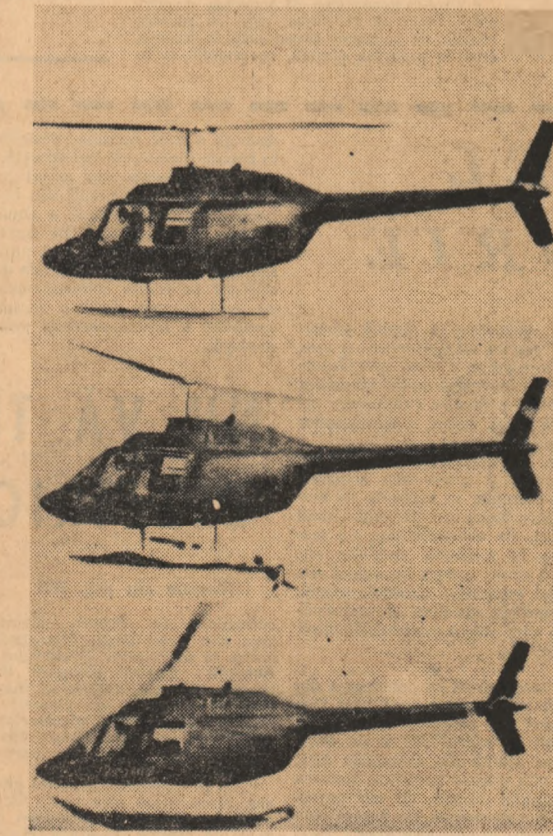
Semnalele neobișnuite care, după cum se crede în prezent, sînt emise de stele neutronice au fost înregistrate după ce radiotelescopul de la Lords-Bridge a început să funcționeze pe o nouă lungime de onde.

sistem reținem doar modul cum operăm cu semnele, după ce reguli trecem de la o combinație la alta. Nu este greu de observat că în cazul sistemelor formale procedăm într-o manieră similară cu desfășurarea cuasi mecanică a unui calcul aritmetic, cînd de asemenea facem abstracție de natura obiectelor la care se referă cifrele scrise pe hîrtie, concentrîndu-ne atenția exclusiv asupra modului cum operăm cu ele. Cînd însă pentru semnele pe care le utilizăm într-un sistem formal stabilim o semnificație determinată, legîndu-le în mod explicit de o anumită clasă de obiecte, atunci obținem un model. Modelul apare, așadar, ca o interpretare a sistemului formal. Gnozeologic el este o formă de trecere de la un grad mai înalt de abstracțieare la un nivel mai puțin abstract, presupune înlocuirea variabilelor cu constante sau nume proprii.

2. În fizică termenul de model a început să circule cu insistență după 1911 data creării de către Rutherford a modelului planetar al atomului. Spre deosebire de modelul steric al lui Thomson, după care sarcinile electrice pozitive și negative ar fi implantate în masa atomului, Rutherford considera că structura atomului poate fi asemănată cu cea a sistemului planetar, sarcina pozitivă a atomului fiind concentrată în nucleu iar electronii, purtătorii sarcinii negative, se rotește pe anumite orbite în jurul modelului. Ulterior, Nils Bohr perfecționează modelul lui Rutherford arătînd că un electron se poate mișca doar pe anumite orbite. Nu este greu să observăm că aici, ca și în alte cazuri, avem de a face cu o altă accepție a termenului model decît cea utilizată în matematică.

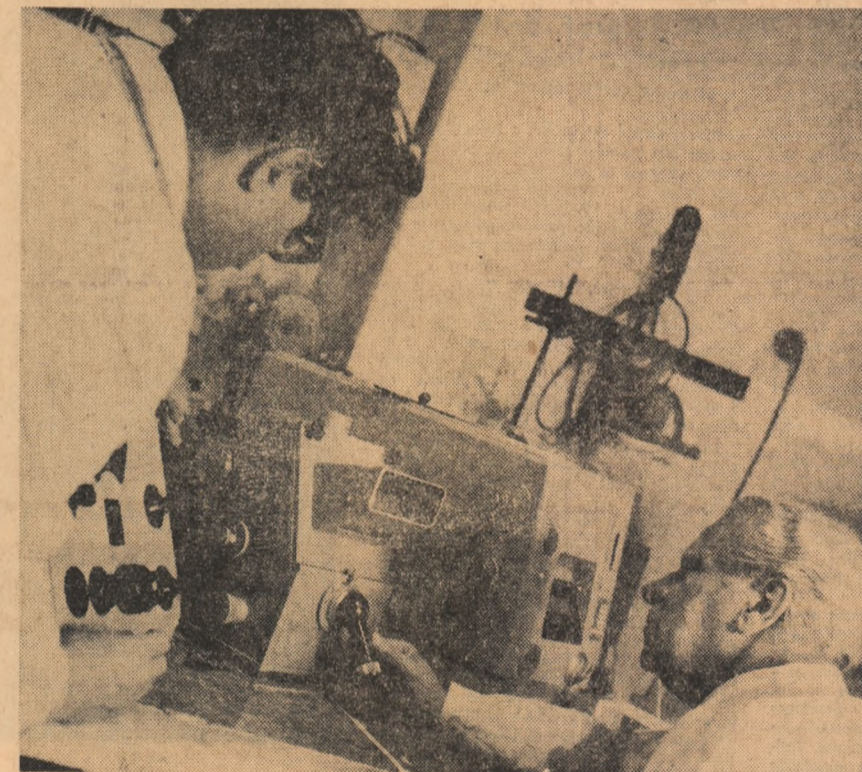
În cazurile citate din fizică sîntem în fața unor modele teoretice explicative. În acest caz se pornește de la unele proprietăți observate și prin intermediul unei analogii ce conchide asupra unei structuri, proprietăți și relații care odată admise fac explicite datele experimentale.

(Continuare în pag. a IV-a)

Nou tip de elicopter capabil să se deplaseze și pe zăpadă.

10 REPUTAȚI SPECIALIȘTI VORBESC DESPRE CÎTEVA DIN CUCERIRILE MEDICINII CONTEMPORANE

se realizeze un câștig considerabil de greutate, ducînd la importante economii și asigurînd o bună izolație termică care va contribui la reducerea mișcărilor structurii datorate dilatațiilor ansamblului.

Trebuie amintite și plafoanele etajelor 6 și 7, pentru care Pier Luigi Nervi, inginer-conșilier pentru beton al acestei lucrări, a realizat o compoziție care pare că vrea să sintetizeze opera sa de constructor.

Explozia „cometelor”

Pulsatilită și luminiscenta cometelor sînt rezultatul modificărilor intense care se produc sub acțiunea Soarelui în nucleele lor înghețate. Această ipoteză cu privire la cauzele exploziei cometelor a fost demonstrată în cursul unei experiențe efectuate de oameni de știință din Leninigrad.

Pentru imitarea cometelor, oamenii de știință au folosit gumele dintr-o masă congelată compusă din praf de cuarț, oxizi de aluminiu și apă.

Modelul cometelor, introdus într-o cameră cu rarefiere necesară, s-a deplasat spre soarele de laborator — becuri puternice cu mercur. În ceea ce privește modelul imitat comportarea unei comete miniaturale.

În început, unele firicele de praf cu jetul de substanțe evaporatoare s-au desprins de suprafața sferică, iar apoi pe nucleul „cometei” s-a format o scoarță din firicele de praf rămase. Sub acest înveliș s-au acumulat gaze a căror forță distructivă a provocat explozia scoarței nucleului. Astfel a fost reprodus fenomenul exploziei unei comete.

Aventurile medicinii

Trăim, în ultimele decenii, epoca unei coplesitoare revoluții tehnico-științifice cu largi implicații în cele mai diverse domenii ale cunoașterii umane, ale evoluției sociale.

Suita marilor cuceriri, aparținînd celor mai diverse compartimente științifice, a avut — după cum era și normal — implicații adînci în cîmpul medicinei. Grație achizițiilor tehnice și cuceririlor biochimice, științele biologice și practice medicale recunosc remarcabile progrese științifice care au fost puse în slujba omului.

Toate fronturile medicinei de la infirmitățile neurologice se găsesc într-o puternică eferescență creatoare. Continuînd a oferi cititorilor noștri, prin intermediul unor largi investigații în rîndurile unor specialiști, câteva păreri de ansamblu asupra dezvoltării științei contemporane, publicăm astăzi o serie de răspunsuri la o anchetă în care am cerut unor cunoșcîți reprezentanți ai medicinei românești să ne vorbească despre ultimele noutăți în diverse domenii de cercetare medicală.

PARAMETRII CE DEPĂȘESC CONCEPȚIILE BIOLOGICE

Conf. univ. dr. docent
V. SĂHLEANU

Succesele medicinei contemporane se datoresc în primul rînd orientării sale biolo-

gice și fundamentării științelor biologice pe științele exacte: chimia, fizica, matematica.

Eficacitatea reală a unei astfel de orientări se manifestă prin creșterea în precizie și subtilitate a diagnosticului, prin jugularea epidemiilor, prin creșterea duratei medii a vieții.

În felul acesta, medicina a devenit treptat un factor de bază în dinamica societății contemporane și desigur însemnătatea sa, va crește în societatea de mîine.

Bilanțul pozitiv al medicinei din ultimele decenii orientate biologic nu trebuie să ne facă să credem că o astfel de

ANCHETA NOASTRĂ

orientare este suficientă. Dimpotrivă în numeroase sectoare, progrese viitoare se așteaptă de la investigarea temeinică a dimensiunilor sociale și psihologice ale fenomenului uman.

Medicul de mîine nu poate fi numai un biolog pentru că omul nu este numai o ființă biologică. Medicina de mîine trebuie să fie nu biologică aplicată ci antropologică aplicată. Și asupra acestui aspect se cere să se pună accentul în cit mai multe ocazii.

Este posibilă integrarea cunoștințelor despre om, pornind de la aspectul biofizic și biologic și sîrșind cu aspectul cultural și etic al existenței umane? Cred că este posibil.

SISTEME DE „BIORADIO- TELEMETRIE...”

Acad. GR. BENETATO

În cadrul „revoluției” științifice care se desfășoară într-o cadență din ce în ce mai rapidă, zborurile cosmice reprezintă o realizare de importanță covîșitoare pentru cunoașterea umană. Fiecare zbor cosmic este, în fond, o experiență de laborator ieșită din comun, care aduce date noi asupra limitelor funcțiilor și comportamentului organismului în condiții cu totul speciale de impozabilitate, accelerație, radiații etc., care îmbogățesc și cunoștințele de fiziologie.

Preocupați de asigurarea unei orientări

(Continuare în pag. a IV-a)

(Urmare din pag. III)

moderne a cercetărilor de fiziologie din țara noastră, în planul de cercetare al institutului nostru figurează o serie de teme în care, pe modele experimentale, în laborator, se studiază cu tehnici moderne de citoenziologie, histochimie, electrofiziologie etc., acțiunea unor factori de zbor asupra organismului animal. Aceste cercetări de mare actualitate se integrează în cadrul celor trei mari linii direcționale din fiziologia modernă și anume: fiziologia sistemelor mari de reglare a organismului, cea a sistemelor funcționale de ultrastructură și fiziologia aplicată la diverse condiții de viață și de mediu.

Există o reciprocitate — un raport dialectic — între cercetările fundamentale din diverse ramuri ale științei, de care profită și cosmonautica și între anumite implicații științifice care rezultă din cercetările de cosmonautică și de care profită cercetarea fundamentală din alte domenii. Și așa cum zborurile cosmice au dus la progrese importante în telecomunicații, prin utilizarea sateliților artificiali, tot așa, de exemplu, se aplică azi în cercetări de fiziologia muncii, metode de bioradiotelemetrie, utilizate în zborurile cosmice pentru observarea de la distanță a comportării, a reacțiilor fiziologice ale cosmonauților.

Astfel, în institutul nostru, s-au realizat sisteme de bioradiotelemetrie, perfecționate, prin care s-au înregistrat pe mecanici de locomotive C.F.R. și pe conducători auto, de la distanță, în timpul lucrului, biocurenții creierului și inimii, mișcările respiratorii, temperatura cutanată.

Rezultatele obținute prin aceste cercetări au adus date noi asupra factorilor de solicitare din cursul muncii și efectelor lor asupra organismului, care au permis elaborarea unor concluzii cu aplicație practică în scopul creșterii siguranței circulației și a randamentului muncii.

EXPLOZIVA DEZVOLTARE A NEUROLOGIEI

Acad. A. KREINDLER

Neurologia, definită ca știință despre sistemul nervos și despre holiile ce rezultă din tulburările funcțiilor sale, a făcut progrese uimitoare de mari în ultimele două decade, mai cu deosebire în domeniul cunoașterii modului de funcționare a creierului. Azi știm, grație progreselor metodelor de investigație (electronica, microscopul electronic, neurochimia) foarte multe lucruri despre funcția celulei nervoase, despre felul în care miliardele de celule nervoase ale creierului se îmbină între ele pentru a determina funcțiile complicate ale creierului, știm mult mai multe despre felul în care creierul, în totalitatea lui, determină comportamentul omului. Semnificativ în această privință mi se pare faptul că în ultimii zece ani trei dintre cei cărora li s-a acordat premiul Nobel sunt cercetători din domeniul fiziologiei sistemului nervos. Și în studiul bolilor sistemului nervos s-au făcut progrese mari în multe direcții. Astfel, de exemplu, strădaniile cercetătorilor merg în a găsi metode de a depista purtătorii de gene care pot produce boli ereditare ale sistemului nervos. Depistarea unor astfel de purtători ar putea constitui un mijloc profi-lactic eficient pentru a împiedica procrearea de indivizi purtători de gene patologice.

Rafinarea metodelor de cercetare a dus la o mai precisă delimitare și precizare a modului de producere a unor boli, ca, de exemplu a unor boli neuro-musculare, și a permis un tratament mai eficient al lor. S-au desprins capitole noi de patologie neuroasă, cum e cel al bolilor datorite unor erori înnașcute ale unor metabolișme. Bolnavul se naște cu un mecanism metabolic deficient și prelucrează, metabolizează, în mod defectuos unele substanțe. Produsele anormale rezultate de aci sînt cauzurile unor boli ale sistemului nervos.

Pot spune că asistăm la o totală remanieră și la o dezvoltare explozivă a cunoștințelor noastre despre sistemul nervos și al bolilor sale.

CUCERIREA A NOI „TERITORII”

Acad. ȘT. MILCU

Este ușor de înțeles că zona cea mai înaintată a frontului științei este, în același timp, și cea mai interesantă din numeroase motive. În cazul medicinei contemporane apar evidente, chiar pentru marea publică, aceste virțuri lansate mai adine în zona obscură și incertă a cunoașterii naturii.

Aș comenta doar câteva exemple din endocrinologie.

Hormonii rămîn din multe puncte de vedere substanțele cheie ale endocrinologiei. Ei sînt secretați de țesuturi specializate sub controlul unui sistem cibernetic, circula în umori în legături complexe pe proteine și lipide, sînt eliberați la nivelul țesuturilor „țintă” și apoi metabolizați și eliminați. Lesne de închipuit cite necunoscute prezintă deci hormonologia în fiecare compartiment. În Institutul de Endocrinologie s-au obținut rezultate interesante și de perspectivă în patologia enzimatică a hormonilor tiroidieni în cretinism și în cancerul tiroidian. S-a constatat că în aceste cazuri tiroida secretă hormoni insuficient elaborați sau substanțe care nu există la indivizii normali.

Au fost, de asemenea, sistematizate patologia secreției hormonale modificate în tumorile sau hiperplazia glandei corticoadrenale, cu aplicații în diagnosticul bolilor acestei glande.

În patologia hormonilor medulari — adrenalina și noradrenalina — s-a evidențiat intervenția activă în intensitatea fenomenelor periferice de hipotiroidie și în apariția tulburărilor vegetative la bolnavii cu insuficiență tiroidiană. În ambele cazuri aceste rezultate au permis introducerea de noi medicamente în tratamentul acestor

tulburări cu bune rezultate practice.

În prepararea hormonului de creștere uman s-a reușit obținerea unui preparat suficient de pur pentru a permite aplicarea în tratamentul copiilor care nu cresc. Se știe că în aceste cazuri hormonul de creștere de origine animală nu este activ.

S-a pus în evidență o acțiune anabolică necunoscută a pinealinei (hormonul epifizar izolat în Institutul de Endocrinologie) asupra metabolismului proteinelor. Prin această descoperire, acest hormon se apropie și mai mult de insulina, dată fiind și acțiunea similară exercitată asupra metabolismului glicidic.

Să amintim în final de noua clasă de hormoni — citostatice, realizată prin combinația stilbestrolului, a tiroxinei și a cortizolului cu yperita. Aceste substanțe deschid noi perspective în trata-

DIAGNOSTIC CU ULTRASUNETE

prof. dr. docent P. VANCEA

membru corespondent al Academiei

Clinica Oftalmologică a Spitalului Colțea a fost dotată recent cu un nou aparat modern de diagnostic prin ultrasunete. Cu ajutorul lui se pot pune în evidență prezenta în interiorul ochiului a corpiilor străini, a unei tumori, a unei deslipiri de retină, a rupturilor posterioare traumatice ale tunicii externe a ochiului etc.

baza genezei acestei boli, în ciuda faptului că se vorbește de agenți etiologici „dovediți” ca unele substanțe chimice, energia radiantă sau unele virusuri.

Astăzi, arsenalul terapeutic clasic, cunoscut, chirurgic și radioterapeutic, este completat de chimioterapia citostatică spre care se îndreaptă efortul celor mai mulți cercetători și specialiști. Anual sînt încercate peste 50.000 noi substanțe chimice în speranța obținerii unui caracter de specificitate terapeutică.

Între aceste substanțe cu eficiență recunoscută trebuie de asemenea să amintim și de produsul IOB-82, primul citostatic românesc aplicat în clinică cu bune rezultate, sintetizat la Institutul oncologic din București.

Rezultatele obținute astăzi prin acțiunea, specifică, de exemplu, a metotrexatului este altă de mare, încît se poate vorbi de vîndecări într-un procent semnificativ chiar

țial al unei terapeutici eficiente, de desoperirea la timp a tumorii, într-un stadiu cit mai precoce, dacă este posibil într-un stadiu „infraclinic”.

Dintre diferitele metode de diagnostic chiar infraclicnic, care își fac astăzi loc în practica curentă, merită a fi amintite și termofotografia bazată pe principiul transformării informației infraroșu emisă de țesuturile tumorale (cu metabolism propriu și vascularizație mai bogată în raport cu țesuturile sănătoase vecine) și transformate succesiv în informație electrică vizibilă.

Exemplele amintite în diferitele aspecte ale luptei împotriva cancerului, ducă astăzi în întreaga lume, atît pe plan organizatoric, cit și al cercetării clinice sau experimentale arată tocmai complexitatea problemei și necesitatea concentrării eforturilor tuturor oamenilor de știință într-o colaborare largă pentru distrugerea celui mai teribil flagel al secolului, cancerul.

Aventurile mediciniei

mentul cancerului endocrinodependent.

Exemplele ar putea continua din domeniul endocrinogeriatriei, al neuroendocrinologiei, al citologiei endocrine, al ciberneticii endocrine ș.a.

Cele arătate sînt suficiente pentru a ilustra la nivelul endocrinologiei, dinamicii extraordinară a științei moderne și marea ei „agresivitate” în cucerirea de noi teritorii necunoscute și incerte. Marea armată a oamenilor de știință, mereu reînnoită de-a lungul generațiilor, asigură permanența acestui fenomen.

ERA TRANSPLANTURILOR

prof. dr. VOINEA MARINESCU

membru corespondent al Academiei

Ideea, destul de veche, a înlocuirii unor organe sau țesuturi bolnave cu altele sănătoase, care să se integreze structural și funcțional în economia organismului, a fost prelucrată la începutul secolului de A. Carrell, care obține primele culturi de țesuturi și tentează greșele vasculare și de organe.

Frecvența mare a bolilor renale acute incompatibile cu viața a impus realizarea de către olandezul Kolff a rinichiului artificial, iar transplantul renal realizat și aplicat actualmente în numeroase afecțiuni cronice ale ambilor rinichi, se afirmă ca o metodă de viitor existind numeroși bolnavi care supraviețuiesc de mai mulți ani.

În condițiile existenței afecțiunilor hepatice cronice, a apărut ca necesară transplantarea acestui organ cu multiple funcții indispensabile echilibrului metabolic. Și de data aceasta chirurgia experimentală a făcut posibilă studiul și aplicarea la om, astfel că chirurgul american Startzl deține cîteva cazuri reușite de grefarea hepatică.

Din grupul unor cercetători și chirurzi de mare notorietate, care dispară geografic aspirau la transplantul de cord, organ al cărei activitate exprimă însăși existența ființei umane, s-a relevat la sfîrșitul anului 1967 prof. C. Barnard, care prin două tentative curajoase realizează primul transplant de cord la om și cele mai lungi supraviețuiri.

Inițiativa Incunată de succes a echipei de medici de la Capetown, care a captivat curiozitatea și admirația publicului larg, a fost precedată în ultimii 6-8 ani de alte reușite meritorii care tind să corecteze diverse afecțiuni cardiace înnașcute sau dobîndite. Astăzi în majoritatea centrelor de chirurgie cardiovasculară se realizează cu succes înlocuirea valvelor cardiace bolnave cu proteeze de material plastic și metalic sau prin heterogrefe obținute din aparate valvulare de porc sau vîfel.

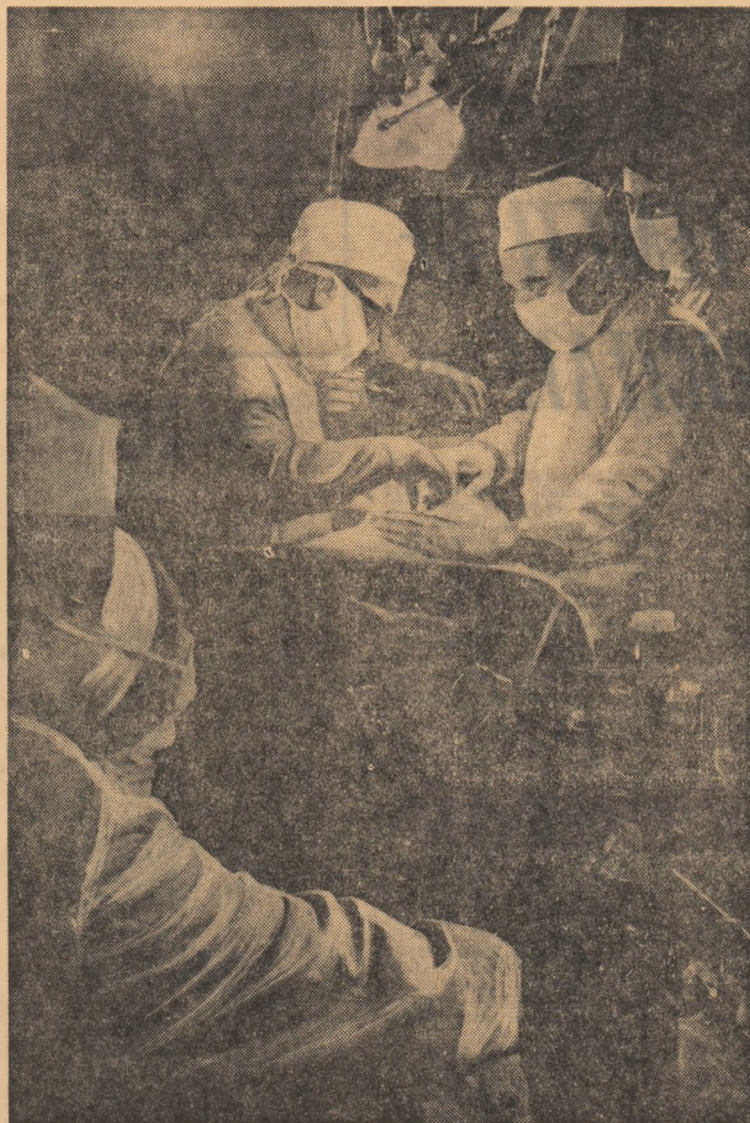
Faictul o retrospectivă a evoluției chirurgiei în general, și în mod special a chirurgiei cardio-vasculare, vedem că, în decurs de 25 de ani, progresele au fost rapide permițînd astăzi chirurgilor să înlocuiască segmente întinse ale arterelor, să corecteze majoritatea defectelor congenitale sau cîștigate. Lărgirea gamei de intervenții chirurgicale de la simpla sutură vasculară pînă la protezarea valvulei sau chiar transplantul cardiac în viitor, sînt dovada incontestabilă a unui progres real al artei medicale într-un domeniu al chirurgiei.

Preocuparea continuă în probleme de chirurgie experimentală din țara noastră poate fi considerată că a început chiar de la Dr. Bălăcescu și Florescu, care în 1902 realizează transplantul renal la cîine, prof. Iancu Jianu preconizînd de mai bine de 50 de ani greșe și tehnici chirurgicale, astăzi recunoscute și aplicate. Școala chirurgicală românească a adus și aduce în continuare contribuții în domeniul chirurgiei digestive, al sistemului neurovegetativ, urologice, neurologice, chirurgie cardio-vasculară etc.

Mereu în pas cu realizările și preocupările medicale de pretutindeni, în diverse centre universitare din țară, problema genezei și transplanturilor de organe reține atenția și activitatea cercetătorilor noștri. La spitalul clinic Fundeni, în cadrul cercetărilor științifice experimentale a fost executat transplantul renal la cîine, studinduse și problema semnelor biochimice premonitorii de respingere a organului grefat.

Ca în multe centre de chirurgie cardiovasculară din lume, încă din 1963, a fost studiat și aplicat experimental pe cîine metoda transplantului cardiac ortopedic (în poziție anatomică), echipa de chirurzi însușindu-și tehnica de transplantare asemănătoare celei utilizate cu succes la om.

Experiența acumulată ne permite a spera că o dată ce metoda va fi acceptată unanim de foruri medicale și juridice competente, ea poate fi executată și în țara noastră.

Metoda are un caracter tehnico-fizic de examinare, în care, undele sonore, la înfîlțirea suprafețelor acustice diferite, sînt parțial reflectate sau refractate după unghiul de incidență și calitatea țesuturilor oculare la suprafețele lor de separare. Perfecționarea continuă a aparatului și tehnicii o extinde aplicarea metodei și la alte specialități medicale ca neurologie, obstetrică-ginecologie și acum recent în cardiologie (înregistrarea tensiunii vasculare).

Parcurgînd ochiul, ultrasunetul va da ecouri la suprafețele de separare și anume la nivelul corneei, scleroticii și cristalinului. Se obține astfel o imagine născută ecogramă reprezentată printr-o linie dreaptă. În cazurile în care ultrasunetul întâlnește un obstacol (corp străin, tumoră, hemoragie, deslipire de retină) va înscris în plus un ecou care după mărime și formă permite oftalmologului să pună cu maximă rapiditate diagnosticul bolii.

a cazurilor, altă dată, considerate depășite prin prezența metastazelor.

Există posibilități mari ca o cunoaștere mai aprofundată a cineticii celulelor normale și maligne, a mecanismelor de transport al substanțelor medicamentoase, ca și a metodelor de protecție, care să permită protejarea celulelor normale de leziuni letale, să aibă drept consecință o îmbunătățire substanțială a rezultatelor terapeutice și în alte localizări ale bolii canceroase.

Același rezultat se speră a se obține și prin noile progrese realizate în domeniul radioterapiei. Utilizarea în acest scop a instalațiilor de acceleratori de particule cu energie dirijată după profunzimea tumorii sau a izotopului radioactiv cu fixare electivă în țesuturile tumorale reprezintă de asemenea o perspectivă deosebită.

Desigur, că valoarea acestor studii și încercări rămîne încă legată de factorul esen-

GENETICA SALVEAZĂ...

Dr. ȘT. ANTOHI

cercetător Laboratorului de genetică moleculară

Medicina, alcătuiind un grup de științe ale biologiei care se ocupă cu studiul organismului uman, a fost antrenată puternic pe făgașul interpretării genetice a fenomenelor fiziologice normale și patologice care aparțin speciei umane.

Ca și la alte viețuitoare s-a dovedit și la om că toate caracterile care se transmit din generație în generație sînt determinate de un aparat genetic.

De exemplu, numeroase malformații congenitale morfologice și funcționale sînt datorite fie unui cromozom în plus, fie lipsei unui segment de cromozom.

Studiile biochimice ale substanțelor din sine și din celulele organismului au dovedit că mecanismele care stau la baza unor boli care se transmit din generație în generație, sînt unele alterări în structura proteinelor. Diabetul zaharat s-a dovedit a fi o boală ereditară în care alterarea unor gene care se transmit ereditar determină toate tulburările care caracterizează această boală. Alterările ereditare ale hemoglobinei din globulele roșii ale singelui stau la baza unor afecțiuni patologice caracterizate prin anemie. Pînă în prezent, la zeci de boli ereditare s-a găsit defectul proteinei care stă la originea fiecăreia. Studiile efectuate cu ajutorul celulelor prelevate din organisme umane și cultivate în medii speciale au demonstrat că formarea acestor molecule complexe, proteice, este guvernată de o substanță caracteristică cromozomilor, numită acidul dezoxiribonucleic (ADN).

Datorită faptului că cele mai mari alterări din celulele tumorilor canceroase se observă în aparatul genetic al acestor celule, o mare parte din cercetătorii preocupați de rezolvarea problemei cancerului abordează dificultățile mari ale cancerogenezei și prin metode genetice de cercetare în speranța rezolvării ei cit mai apropiate.

În viitor genetica va juca un rol deosebit în rezolvarea numeroaselor probleme dificile legate de existența cancerului cit și a unor boli în care organismele umane se dovedesc inegale în privința sensibilității lor. Această înegalitate se datorează „zestrelor” genetice diferite, fiecare organism uman reprezentînd o particularitate în privința configurației sale genetice.

ÎNVIINGĂTORII MORTII

Dr. DRAGOȘ MOTOMANCEA

Pesimismul în fața morții li se opune astăzi o specialitate relativ nouă, optimistă, cu baze științifice solide: reanimarea, care a înlăturat empirismul ce a dominat fenomenul morții.

S-a putut demonstra că moartea nu survine brusc, ci în etape, care se succed, trecînd de la starea preagonică, la agoniie, apoi la moartea clinică, reversibilă și în

sfîrșit la etapa de moarte biologică definitivă. O terapeutică energetică de reanimare făcută la timp utili poate restabili funcțiile vitale pierdute împiedicînd să se ajungă la etapa finală care este moartea biologică ireversibilă. Se pot da numeroase exemple de bolnavi care au supraviețuit unor traumatisme grave datorită aplicării la timp a intervenției chirurgicale sub protecția unei anestezii și a unei reanimări bine conduse.

Anestezia, manovra care suprimă durerea din cursul operației indiferent de durata ei, face posibilă efectuarea unor intervenții chirurgicale de mare amploare cu securitate deplină pentru bolnav. Perfecționarea aparatelor de anestezie și de control este în plină dezvoltare. Astfel, aparatele de anestezie modernă au fost perfecționate cu regulaj automate, electronice, fapt ce a făcut posibil protezări respiratorii (respirație artificială) de lungă durată, ce se pot întinde pînă la mai multe săptămîni, realizînd o respirație aproape fiziologică. Urmărirea intratracheală și post operatorie se realizează printr-un complex de operații așa zise „monitoare” care pot centraliza supravegherea mai multor bolnavi, deodată de către un singur medic cu un pupitr (electrocardiogramă, frecvența pulsului, frecvența respiratorie, temperatura). Aceste monitoare sînt dotate cu avertizoare acustice și luminoase care pot sesiza la timp uti un eventual accident și s-ar putea ivi posibilitatea de a realiza automat stitularea electrico-cardiacă în caz de funcționare defectuoasă a cordului.

Pentru viitorul apropiat se întrevide o mare dezvoltare a chirurgiei înlocuirii de organe. Dar cum se știe pînă la ora actuală, s-a reușit cu succes transplantarea de rinichi și de cord. De asemenea, s-au putut înlocui valvle cardiace, cu valve din material plastic. Toate aceste impresionale realizări înregistrate de chirurgii zilelor noastre au fost posibile și datorită dezvoltării, în mare măsură, a anesteziei și reanimării, cit și a perfecționării aparatului medical.

PROTEZE CU BIOCURENȚI

conf. univ. dr. A. DENISCHI

Descoperirile din domeniul tehnicii și științelor fundamentale sînt preluate astăzi și aplicate de nenumărate ramuri ale științei, contribuind astfel la dezvoltarea acestora și la rezolvarea unor aspecte practice ale activității umane. În acest context se înscriu și ortopedia și traumatologia, care au preluat, în ultimii ani în special, cele mai noi descoperiri științifice și cele mai diverse. Am să mă opresc asupra unui singur aspect.

Introducerea protezelor cu biocurenți a adus o ameliorare remarcabilă a celor lipsiți de un braț. La acest tip de proteză, pentru declanșarea mișcărilor degetelor sînt folosiți curenții de acțiune (oarecum asemănător curentului electric) care iau naștere în mușchii bontului, atunci cînd invalidul vrea să apuce un obiect. Acești curenți captați de niște electrozi, sînt amplificați și apoi utilizați pentru declanșarea unor dispozitive (motorase) care pun în mișcare degetele mîinii sau mina în totalitate. După intensitatea cu care invalidul își contractă anumiți mușchi ai bontului (de antebraț) degetele mîinii protezei string mai tare sau mai slab obiectul apucat. În acest fel, deși proteza este insensibilă, grație sistemului de construcție, la care s-a aplicat principiile de dirijare și control (feed-back) din cibernetică, invalidul are senzația obiectului pe care l-a apucat și-și poate doza intensitatea cu care proteza apucă obiectul.

O altă realizare remarcabilă aplicată în ortopedie o constituie utilizarea protezelor interne pentru înlocuirea unor segmente osoase sau a unor articulații bolnave. Aceste proteeze totale de articulație se aplică în prezent într-un număr restrîns de cazuri dar este de prezăcut că în viitor utilizarea lor va fi mai largă, mai cu seamă dacă aspectele tehnice ale construcției și funcționării lor vor fi pe de-a-ntregul rezolvate.

Concomitent cu soluționarea prin utilizarea materialelor inerte, dar perfect tolerate de organism, ortopediștii caută rezolvarea unor defecțiuni articulare prin folosirea transplantărilor de articulații de la cadavre.

Cercetările care se fac în acest sens sînt îmbucurătoare și primele rezultate obținute la om după aceaste homotransplante ne fac să privim încredințat în viitor.

Redactorul suplimentului I. SAVA

„FOC” CONCENTRAT ASUPRA „INAMICULUI NR. 1”

Dr. OV. POPOVICI

director adjunct, Institutul oncologic

Devenind a doua cauză de deces, după afecțiunile cardiovasculare, cancerul este considerat astăzi problema numărul 1 a medicinei.

Tratamentul cancerului reprezintă un element esențial în lupta împotriva acestei boli, atît timp cit nu avem încă elemente suficiente de sigure pentru prevenirea lui.

După cum se știe, tratamentul cancerului este diferit, după cum este vorba de tumori neglijate, avansate, cînd se fac numai eforturi pentru încetinirea evoluției bolii și prelungirea vieții, sau de o tumoare descoperită la timp, în care caz ea poate fi tratată radical. Desigur că tratamentul ideal este cel cauzal pentru a fi într-adevăr radical.

Or, cu toate progresele științifice realizate pînă în momentul de față, nu se cunoaște încă elementul esențial care stă la

MODEL ȘI TEORIE

(Urmare din pag. III)

În construirea unui astfel de model certe sînt, în primul rînd, consecințele care rezultă din structura presupusă — căci acestea au fost cercetate experimental — și nu structura ca atare.

Valoarea unui model dintr-o disciplină experimentală poate fi judecată, după cum s-a mai observat din două puncte de vedere: al capacității sale de a cuprinde a faptelor experimentale stabilite și al valorii de adevăr a supozițiilor implicate de model. Cînd supozițiile sau ipotezele unui model sînt dovedite experimental ca fiind fizice, modelul în cauză devine teorie. Coerența logică și capacitatea explicativă a unei construcții raționale sînt suficiente pentru a face din aceasta doar o ipoteză și nu o teorie.

A propune o teorie pentru o clasă de fenomene înseamnă a formula un număr de principii,

legi, teze care să rămînă adevărate pentru orice scopuri am vrea să le folosim. Teoria, spre deosebire de ipoteză și model revendică deplină acoperire sub raport experimental, faptic a adevărurilor propozițiilor sale.

3. Termenul model îl înțelîm frecvent și într-o altă accepție. De exemplu, se vorbește de modelarea fizică sau electrică a unui baraj, de experimentare pe modele în mecanica fluidelor etc. În aceste cazuri, un obiect material creează, denumit model, reproduce structura și proprietățile altui obiect material, denumit original...

Se concluzie se pot degeja din cele relatate mai sus? Mai întîi faptul că termenul model este lipsit de univocitate și că, după cum rezultă din exemplele date, el este utilizat pentru a desemna concepte diferite. De aici nevoia de a i se preciza de fiecare dată accepția în care este folosit. În al doilea rînd, credem că se poate

distinge o notă comună prezentă în fiecare dintre cele trei accepții, și anume prezența unui raport de corespondență unilaterală sau bilaterală între elementele a două sisteme și dezvoltarea pe baza acestora a unui raționament prin analogie. Modelarea cu oastele se aplică în știința contemporană nu este altceca decît formă complexă a raționamentului prin analogie.

Ca și acesta ea reclamă imense precauții dovăduindu-se însă în numeroase cazuri noatoare și fertile. Așa cum raționamentul prin analogie nu elimină din știință raționamentul categoric tot așa modelarea și ipoteza nu elimină teoria științifică și un sistem coerent de propoziții adevărate, formă supremă de fiecare și comunicare a adevărurilor descoperite de oameni.

nici nu merită un dispozitiv nou costă atît de puțin!

ATENȚIE! Cînd înlocuieți un întrerupător cu unul mai mult de doi conductori, notați cu grija poziția fiecărui de la mîna și la mîna identică la întrerupătorul cel nou.

Cu articolele viitoare sper să scăpăm de „terozarea” micilor defectuși cu suspenda „din serin” serviciile aparatelor noastre electrocasnice. Pînă atunci, punet-vă la punct prizele și întrerupătoarele! Spor la lucru!

GH. P.

Întâlnirea tovarăşului Ion Iliescu cu activul U. T. C. și studenții clujeni

CLUJ (De la corespondentul nostru). Astăzi seară, la Casa de cultură a studenților „Gh. Gheorghiu-Dej” din Cluj, tovarășul Ion Iliescu, prim secretar al C.C. al U.T.C., ministru pentru probleme de tineret, s-a întâlnit cu activul U.T.C. și al asociației studenților din municipiul și județul Cluj, precum și cu un mare număr de studenți. În cadrul întâlnirii, la care au mai participat Roman Moraru, secretar al comitetului județean Cluj al P.C.R., academiician Constantin Daicoviciu, rectorul Universității „Babeș-Bolyai”, Costică Chirilă prim secretar al comitetului județean U.T.C., tovarășul Ion Iliescu, răspunzând unor întrebări ale studenților, a vorbit despre problemele actuale ale politicii externe a partidului nostru și statului nostru.

INFORMAȚII

Comitetul Executiv al U.A.S.R. a transmis secretariatului Întâlnirilor studenților portughezi în străinătate o telegramă în care se spune: „Alături de întreaga studențime progresistă din lume, tineretul universitar din Republica Socialistă România este pe deplin solidar cu lupta studenților portughezi pentru drepturi și libertăți democratice, pentru satisfacerea revendicărilor lor legitime, a dreptului de a se asocia și a avea organizație proprie.

Protestind împotriva represaliilor la care sînt supuși studenții portughezi, ne exprimăm sprijinul cu lupta dumneavoastră pentru eliberarea din închisoare a lui Jose Bernardino, fostul președinte al asociației studenților de la Institutul tehnic din Lisabona.

Prin Decret al Consiliului de Stat, tovarășul Alexandru Tujon, ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Socialiste România în Republica Democratice Congo, a fost numit în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Socialiste România și în Republica Congo, cu reședința la Kinshasa.

(Agerpres)

STOP... Să... 7... SECȚIILE DE BOX ALE CLUBURILOR MICI și MARI SÎNT... LA... PODRA! ÎȘI VOR REVENI SAU VOR FI DECLARATE INVINSIVE PRIN... K.O.?

„Sînt bătrîn în meserie! — spunea antrenorul PANAITESCU. Am fost și boxer, sînt și antrenor, de foarte, foarte mulți ani. Cînd am venit la Cimpulung-Muscel nu prea se știa de box. Am reușit să pun pe picioare o secție. Am reușit să obțin și unele rezultate destul de bune... Acum însă... Prestigiul meu a scăzut. Ce mai bun boxer ai fost luată de alte cluburi. Ar trebui să se pună odată capăt „războiului” boxerilor. Eu am meciurile mele de antrenament, eu l-am pregătit intr-un

mancă pe care a desăvîșit antrenorii de la cluburile mari, care lucrează numai cu boxeri care s-au dedicat performanței, și-a pas și își va pune pețea pe dezvoltarea bazei de masă a boxului nostru. DAR FĂRĂ ACEASTĂ BAZĂ, NICI PROGRESUL BOXULUI NU POT FI PREGĂTITI.

REPRIZA A TREIA: CINE SE OCUPĂ DE DESTINELE BOXULUI?

Întrebarea nu este lipsită de interes. Cum spunea antrenorul STOIANOVICI, boxul are rădăcini adînci în mișcarea noastră sportivă. Altfel, nu se putea afirma un Mircea Dobrescu, un Gheorghe Negrea, un Nicolae Linca. De ce, acum citi-

luri de campioni. Acum, Craiova nu mai figurează nici măcar printre centele pugilistice cu activitate mediocră. Dar nu numai atât! În consiliile județene de educație fizică și sport, nu spunea CRISTEA PETROȘENEANU, nu există (cu rare excepții) oameni care să înțeleagă din interior boxul, care să-l ajute și să-l îndrume cu pricepere. Unii își aduc aminte de box numai cînd este vorba de plecările peste hotare. În rest, nu-l interesează ce se întîmplă! Acestea sînt adevăruri! Nu interesează pe nimeni că Brăila agonizează, că Galațiul agonizează, că Cludonovița (acel loc unde boxul a rodit numai și numai din dragostea citorva oameni pentru sportul cu mînuși) a...

Ascensiunea și decăderea domnului BOX

decedat, ca să nu mai amintim de Bocșa Română, de Resita, de Cimpia Turzii, Timișoara, Cluj, etc. PAUL OCHTALBI spunea: „Aveam în box comisi și comitete, birouri, colegii de arbitri, de antrenori, metodele, numai oameni care să iubească și să se ocupe cu trager de inimă, dezinteresat, de acest sport nu avem!” Înțelegerea elementelor incalculabile, carieriste, profane în materie, a adus mari deservicii sportului cu mînuși.

Luca Romano: „Nu spun o noutate: Clubul „Rapid” respiră numai... pentru fotbal! Cum mai poți săfii să pretinzi rezultate de performanță? Inegalitatea boxului față de alte sporturi, reduce la zero șansele de afirmare în comparație cu sporturile amintite!”

„O situație aproape identică cu cea relatată de Luca Romano există și la clubul „Metalul”. Confirmă antrenorul ION STOIANOVICI. Am avut o echipă puternică! Acum nu o mai avem... Existau, în conducerea Uzinei 23 August, oameni cărora le plăcea boxul și li sprijineau. Și rezultatele erau destul de bune. Secția de box este însă acum una dintre cele mai slabe. Nouă, antrenorii de la cluburile mai mici, ne vine mai greu să creștem un boxer. Trebuie să-i oferim condiții dacă nu excelente, cel puțin acceptabile. Inegalitatea între condițiile unui club și altul, între

va ani, acești boxeri, ca și alți zeci și zeci, contribuiau din plin la marea spectacol care se numește box? Ce s-a schimbat? Antrenorul MARCU SPAKOV a încercat să răspundă la aceste întrebări: „Existau oameni, puțini ce-i drept, dar cu autoritate și cu posibilități de a sprînjii boxul, care iubeau acest sport! Unde sînt acești oameni? Ei nu au murit! Ei există! Dar... în ultimul timp, au fost evitări și nișări. Să-i căuțăm! Să-i recuștigăm, din nou, pentru box!” Afirmările acestea merită atenție.

Să ne gândim la Craiova. Aici au existat oameni care iubeau boxul, de la simplii simpatizanți pînă la contactanții de întreprinderi, ce-i zic, rolul acestora: prin prestigiul și ajutorul moral și material pe care-l pot da boxului este uneori decisiv! Care au sprînjii boxul craiovean și satisfacțiile au fost mari; echipa orașului a devenit campionă a țării, boxeri craioveni au cucerit ani la rînd cîteva tit-

luri de campioni. Acum, Craiova nu mai figurează nici măcar printre centele pugilistice cu activitate mediocră. Dar nu numai atât! În consiliile județene de educație fizică și sport, nu spunea CRISTEA PETROȘENEANU, nu există (cu rare excepții) oameni care să înțeleagă din interior boxul, care să-l ajute și să-l îndrume cu pricepere. Unii își aduc aminte de box numai cînd este vorba de plecările peste hotare. În rest, nu-l interesează ce se întîmplă! Acestea sînt adevăruri! Nu interesează pe nimeni că Brăila agonizează, că Galațiul agonizează, că Cludonovița (acel loc unde boxul a rodit numai și numai din dragostea citorva oameni pentru sportul cu mînuși) a...

decedat, ca să nu mai amintim de Bocșa Română, de Resita, de Cimpia Turzii, Timișoara, Cluj, etc. PAUL OCHTALBI spunea: „Aveam în box comisi și comitete, birouri, colegii de arbitri, de antrenori, metodele, numai oameni care să iubească și să se ocupe cu trager de inimă, dezinteresat, de acest sport nu avem!” Înțelegerea elementelor incalculabile, carieriste, profane în materie, a adus mari deservicii sportului cu mînuși.

decedat, ca să nu mai amintim de Bocșa Română, de Resita, de Cimpia Turzii, Timișoara, Cluj, etc. PAUL OCHTALBI spunea: „Aveam în box comisi și comitete, birouri, colegii de arbitri, de antrenori, metodele, numai oameni care să iubească și să se ocupe cu trager de inimă, dezinteresat, de acest sport nu avem!” Înțelegerea elementelor incalculabile, carieriste, profane în materie, a adus mari deservicii sportului cu mînuși.

decedat, ca să nu mai amintim de Bocșa Română, de Resita, de Cimpia Turzii, Timișoara, Cluj, etc. PAUL OCHTALBI spunea: „Aveam în box comisi și comitete, birouri, colegii de arbitri, de antrenori, metodele, numai oameni care să iubească și să se ocupe cu trager de inimă, dezinteresat, de acest sport nu avem!” Înțelegerea elementelor incalculabile, carieriste, profane în materie, a adus mari deservicii sportului cu mînuși.

decedat, ca să nu mai amintim de Bocșa Română, de Resita, de Cimpia Turzii, Timișoara, Cluj, etc. PAUL OCHTALBI spunea: „Aveam în box comisi și comitete, birouri, colegii de arbitri, de antrenori, metodele, numai oameni care să iubească și să se ocupe cu trager de inimă, dezinteresat, de acest sport nu avem!” Înțelegerea elementelor incalculabile, carieriste, profane în materie, a adus mari deservicii sportului cu mînuși.

decedat, ca să nu mai amintim de Bocșa Română, de Resita, de Cimpia Turzii, Timișoara, Cluj, etc. PAUL OCHTALBI spunea: „Aveam în box comisi și comitete, birouri, colegii de arbitri, de antrenori, metodele, numai oameni care să iubească și să se ocupe cu trager de inimă, dezinteresat, de acest sport nu avem!” Înțelegerea elementelor incalculabile, carieriste, profane în materie, a adus mari deservicii sportului cu mînuși.

decedat, ca să nu mai amintim de Bocșa Română, de Resita, de Cimpia Turzii, Timișoara, Cluj, etc. PAUL OCHTALBI spunea: „Aveam în box comisi și comitete, birouri, colegii de arbitri, de antrenori, metodele, numai oameni care să iubească și să se ocupe cu trager de inimă, dezinteresat, de acest sport nu avem!” Înțelegerea elementelor incalculabile, carieriste, profane în materie, a adus mari deservicii sportului cu mînuși.

decedat, ca să nu mai amintim de Bocșa Română, de Resita, de Cimpia Turzii, Timișoara, Cluj, etc. PAUL OCHTALBI spunea: „Aveam în box comisi și comitete, birouri, colegii de arbitri, de antrenori, metodele, numai oameni care să iubească și să se ocupe cu trager de inimă, dezinteresat, de acest sport nu avem!” Înțelegerea elementelor incalculabile, carieriste, profane în materie, a adus mari deservicii sportului cu mînuși.

decedat, ca să nu mai amintim de Bocșa Română, de Resita, de Cimpia Turzii, Timișoara, Cluj, etc. PAUL OCHTALBI spunea: „Aveam în box comisi și comitete, birouri, colegii de arbitri, de antrenori, metodele, numai oameni care să iubească și să se ocupe cu trager de inimă, dezinteresat, de acest sport nu avem!” Înțelegerea elementelor incalculabile, carieriste, profane în materie, a adus mari deservicii sportului cu mînuși.

decedat, ca să nu mai amintim de Bocșa Română, de Resita, de Cimpia Turzii, Timișoara, Cluj, etc. PAUL OCHTALBI spunea: „Aveam în box comisi și comitete, birouri, colegii de arbitri, de antrenori, metodele, numai oameni care să iubească și să se ocupe cu trager de inimă, dezinteresat, de acest sport nu avem!” Înțelegerea elementelor incalculabile, carieriste, profane în materie, a adus mari deservicii sportului cu mînuși.

decedat, ca să nu mai amintim de Bocșa Română, de Resita, de Cimpia Turzii, Timișoara, Cluj, etc. PAUL OCHTALBI spunea: „Aveam în box comisi și comitete, birouri, colegii de arbitri, de antrenori, metodele, numai oameni care să iubească și să se ocupe cu trager de inimă, dezinteresat, de acest sport nu avem!” Înțelegerea elementelor incalculabile, carieriste, profane în materie, a adus mari deservicii sportului cu mînuși.

decedat, ca să nu mai amintim de Bocșa Română, de Resita, de Cimpia Turzii, Timișoara, Cluj, etc. PAUL OCHTALBI spunea: „Aveam în box comisi și comitete, birouri, colegii de arbitri, de antrenori, metodele, numai oameni care să iubească și să se ocupe cu trager de inimă, dezinteresat, de acest sport nu avem!” Înțelegerea elementelor incalculabile, carieriste, profane în materie, a adus mari deservicii sportului cu mînuși.

decedat, ca să nu mai amintim de Bocșa Română, de Resita, de Cimpia Turzii, Timișoara, Cluj, etc. PAUL OCHTALBI spunea: „Aveam în box comisi și comitete, birouri, colegii de arbitri, de antrenori, metodele, numai oameni care să iubească și să se ocupe cu trager de inimă, dezinteresat, de acest sport nu avem!” Înțelegerea elementelor incalculabile, carieriste, profane în materie, a adus mari deservicii sportului cu mînuși.

decedat, ca să nu mai amintim de Bocșa Română, de Resita, de Cimpia Turzii, Timișoara, Cluj, etc. PAUL OCHTALBI spunea: „Aveam în box comisi și comitete, birouri, colegii de arbitri, de antrenori, metodele, numai oameni care să iubească și să se ocupe cu trager de inimă, dezinteresat, de acest sport nu avem!” Înțelegerea elementelor incalculabile, carieriste, profane în materie, a adus mari deservicii sportului cu mînuși.

decedat, ca să nu mai amintim de Bocșa Română, de Resita, de Cimpia Turzii, Timișoara, Cluj, etc. PAUL OCHTALBI spunea: „Aveam în box comisi și comitete, birouri, colegii de arbitri, de antrenori, metodele, numai oameni care să iubească și să se ocupe cu trager de inimă, dezinteresat, de acest sport nu avem!” Înțelegerea elementelor incalculabile, carieriste, profane în materie, a adus mari deservicii sportului cu mînuși.

decedat, ca să nu mai amintim de Bocșa Română, de Resita, de Cimpia Turzii, Timișoara, Cluj, etc. PAUL OCHTALBI spunea: „Aveam în box comisi și comitete, birouri, colegii de arbitri, de antrenori, metodele, numai oameni care să iubească și să se ocupe cu trager de inimă, dezinteresat, de acest sport nu avem!” Înțelegerea elementelor incalculabile, carieriste, profane în materie, a adus mari deservicii sportului cu mînuși.

decedat, ca să nu mai amintim de Bocșa Română, de Resita, de Cimpia Turzii, Timișoara, Cluj, etc. PAUL OCHTALBI spunea: „Aveam în box comisi și comitete, birouri, colegii de arbitri, de antrenori, metodele, numai oameni care să iubească și să se ocupe cu trager de inimă, dezinteresat, de acest sport nu avem!” Înțelegerea elementelor incalculabile, carieriste, profane în materie, a adus mari deservicii sportului cu mînuși.

decedat, ca să nu mai amintim de Bocșa Română, de Resita, de Cimpia Turzii, Timișoara, Cluj, etc. PAUL OCHTALBI spunea: „Aveam în box comisi și comitete, birouri, colegii de arbitri, de antrenori, metodele, numai oameni care să iubească și să se ocupe cu trager de inimă, dezinteresat, de acest sport nu avem!” Înțelegerea elementelor incalculabile, carieriste, profane în materie, a adus mari deservicii sportului cu mînuși.

decedat, ca să nu mai amintim de Bocșa Română, de Resita, de Cimpia Turzii, Timișoara, Cluj, etc. PAUL OCHTALBI spunea: „Aveam în box comisi și comitete, birouri, colegii de arbitri, de antrenori, metodele, numai oameni care să iubească și să se ocupe cu trager de inimă, dezinteresat, de acest sport nu avem!” Înțelegerea elementelor incalculabile, carieriste, profane în materie, a adus mari deservicii sportului cu mînuși.

decedat, ca să nu mai amintim de Bocșa Română, de Resita, de Cimpia Turzii, Timișoara, Cluj, etc. PAUL OCHTALBI spunea: „Aveam în box comisi și comitete, birouri, colegii de arbitri, de antrenori, metodele, numai oameni care să iubească și să se ocupe cu trager de inimă, dezinteresat, de acest sport nu avem!” Înțelegerea elementelor incalculabile, carieriste, profane în materie, a adus mari deservicii sportului cu mînuși.

decedat, ca să nu mai amintim de Bocșa Română, de Resita, de Cimpia Turzii, Timișoara, Cluj, etc. PAUL OCHTALBI spunea: „Aveam în box comisi și comitete, birouri, colegii de arbitri, de antrenori, metodele, numai oameni care să iubească și să se ocupe cu trager de inimă, dezinteresat, de acest sport nu avem!” Înțelegerea elementelor incalculabile, carieriste, profane în materie, a adus mari deservicii sportului cu mînuși.

decedat, ca să nu mai amintim de Bocșa Română, de Resita, de Cimpia Turzii, Timișoara, Cluj, etc. PAUL OCHTALBI spunea: „Aveam în box comisi și comitete, birouri, colegii de arbitri, de antrenori, metodele, numai oameni care să iubească și să se ocupe cu trager de inimă, dezinteresat, de acest sport nu avem!” Înțelegerea elementelor incalculabile, carieriste, profane în materie, a adus mari deservicii sportului cu mînuși.

decedat, ca să nu mai amintim de Bocșa Română, de Resita, de Cimpia Turzii, Timișoara, Cluj, etc. PAUL OCHTALBI spunea: „Aveam în box comisi și comitete, birouri, colegii de arbitri, de antrenori, metodele, numai oameni care să iubească și să se ocupe cu trager de inimă, dezinteresat, de acest sport nu avem!” Înțelegerea elementelor incalculabile, carieriste, profane în materie, a adus mari deservicii sportului cu mînuși.

decedat, ca să nu mai amintim de Bocșa Română, de Resita, de Cimpia Turzii, Timișoara, Cluj, etc. PAUL OCHTALBI spunea: „Aveam în box comisi și comitete, birouri, colegii de arbitri, de antrenori, metodele, numai oameni care să iubească și să se ocupe cu trager de inimă, dezinteresat, de acest sport nu avem!” Înțelegerea elementelor incalculabile, carieriste, profane în materie, a adus mari deservicii sportului cu mînuși.

decedat, ca să nu mai amintim de Bocșa Română, de Resita, de Cimpia Turzii, Timișoara, Cluj, etc. PAUL OCHTALBI spunea: „Aveam în box comisi și comitete, birouri, colegii de arbitri, de antrenori, metodele, numai oameni care să iubească și să se ocupe cu trager de inimă, dezinteresat, de acest sport nu avem!” Înțelegerea elementelor incalculabile, carieriste, profane în materie, a adus mari deservicii sportului cu mînuși.

decedat, ca să nu mai amintim de Bocșa Română, de Resita, de Cimpia Turzii, Timișoara, Cluj, etc. PAUL OCHTALBI spunea: „Aveam în box comisi și comitete, birouri, colegii de arbitri, de antrenori, metodele, numai oameni care să iubească și să se ocupe cu trager de inimă, dezinteresat, de acest sport nu avem!” Înțelegerea elementelor incalculabile, carieriste, profane în materie, a adus mari deservicii sportului cu mînuși.

decedat, ca să nu mai amintim de Bocșa Română, de Resita, de Cimpia Turzii, Timișoara, Cluj, etc. PAUL OCHTALBI spunea: „Aveam în box comisi și comitete, birouri, colegii de arbitri, de antrenori, metodele, numai oameni care să iubească și să se ocupe cu trager de inimă, dezinteresat, de acest sport nu avem!” Înțelegerea elementelor incalculabile, carieriste, profane în materie, a adus mari deservicii sportului cu mînuși.

decedat, ca să nu mai amintim de Bocșa Română, de Resita, de Cimpia Turzii, Timișoara, Cluj, etc. PAUL OCHTALBI spunea: „Aveam în box comisi și comitete, birouri, colegii de arbitri, de antrenori, metodele, numai oameni care să iubească și să se ocupe cu trager de inimă, dezinteresat, de acest sport nu avem!” Înțelegerea elementelor incalculabile, carieriste, profane în materie, a adus mari deservicii sportului cu mînuși.

FOTBAL

● Selecționabili s-au antrenat la Coadele

Ieri, ca s-ajungem să urmărim antrenamentele lotului reprezentativ de fotbal am făcut un drum de peste 40 de km. pînă la Coadele. Cînd am ajuns la punctul terminus, arbitrul lăutaru sfîrșitului primei reprize a meciului de antrenament (Scor 2-0 pentru selecționat în dauna echipei de categoria secundă — Electronica Obr). Pe de lătur, zeci de specialiști. Nu comentăm partida, ne limităm la a transcrie componența lotului: RADUCANU, DATCU, IVANCESCU, BARBU, POJONI, MOCANU, DELEANU, MANOLACHE C. DINU, PIRCĂBAL, GROZEA, I. IONESCU, MOLDOVEANU, OBLEMCO. Jucătorul TALPAI nu s-a prezentat. Putem bănui că n-o fi nimerit adresa. COADELE, trebuie să recunoaștem, nu-i chiar la îndemînă. De ce ai, „la Coadele”? De ce nu pe „Republicii” sau „23 August”? Și de ce nu cu spectatori?

V. MOȚU

In Cupă: „Progresul” — „Universitatea” Cluj 2-1. Au marcat pentru învingători: Oaidă și Mateianu.

● Turneul U.E.F.A. de juniori

In mai multe orașe din Franța continuă să se desfășoare întrecerile turneului U.E.F.A. de fotbal rezervat echipelor de juniori. Iată rezultatele tehnice înregistrate în etapa a doua din cadrul grupelor preliminare: Portugalia — Belgia 1-0; Italia — Cehoslovacia 2-0; Iugoslavia — R. F. a Germaniei 1-0; Anglia — Olanda 1-0; Ungaria — R. D. Germaniei 4-1; Scoția — Elveția 4-0; Bulgaria — U.R.S.S. 1-0.

Constătuire la Comitetul Central al P. C. R.

La Comitetul Central al partidului a avut loc o constătuire la care au luat parte secretarii cu problemele organizatorice ai comitetelor județene de partid și președinții colegiilor de partid de pe lângă comitetele județene ale P.C.R.

Conferința Națională a P.C.R. în domeniul muncii organizatorice. Tovarășii Chivu Stoica, Paul Niculescu-Mizil, Dumitru Coliu, Manea Mănescu, Virgil Trofin și Vasile Pătilineț, luînd cuvîntul în cadrul constăturii, au expus măsurile luate după Conferința Națională a P.C.R. pentru continua dezvoltare a economiei naționale, a activității în

domeniul culturii, vieții politice-ideologice și sociale. Au fost subliniate totodată sarcinile actuale și de viitor ale noilor organe județene de partid privind pregătirea, selecționarea și promovarea cadrelor, perfecționarea stilului și metodelor de muncă, rolul și sarcinile colegiilor de partid, îndrumarea activității organelor locale de stat.

RESPECTAREA RIGUROASĂ

(Urmare din pag. 1)

ceapă la 1 martie 1968. (Durata lor fiind stabilită la 4 luni). Care este situația în prezent? — Față de stadiul actual al lucrărilor — răspunde întrebărilor noastre tov. Nicolae Rusnac — directorul succursalei județene Prahova a B. I. — se apreciază că instalația nu va putea intra în probe tehnologice mai devreme de 15 mai, cu o înțiere de două luni și jumătate față de termenul stabilit.

reactorului R 1 nu au permis terminarea lucrărilor de montaj la utilaj tehnologic și implicit începerea probelor de presiune care la rîndul lor au făcut imposibilă executarea izolajilor. Deci, respectarea de către furnizori a termenelor contractuale (30 VI și respectiv 15 VII 1967) creează astfel de situații. Fără discuție, pot invoca diverse motive care l-ar fi împiedicat să o facă. Dar ne întrebăm — atunci cînd se semnează un contract, se știe sau nu care sînt posibilitățile uzinei? Și dacă se știe, dacă uzina convine că poate onora comenzile, de ce atunci asistăm la asemenea stări de lucruri — încălcări flagrante ale disciplinei contractuale?

producă — greșelile de proiectare. O „scăpare” a IPROCHIM-București în ce privește materialul din care urma să se facă garnitura pentru rostul de dilatare a bazinului de defenelare a făcut necesară revederea proiectului. Operația a durat nu mai puțin de 3 luni de zile în condițiile în care lucrările erau în plin mers. Muncă în plus, stagneri de construcție — iată consecințele pripelii și alegerii în fugă a soluțiilor de proiectare. Iar dacă acum bazinul a fost asigurat pentru intrarea în probe aceasta se datorează în primul rînd efortului impresionant de pus de constructori pentru a degece ceea ce a fost stricaseră... Darea în funcțiune la termenul prevăzut a noilor capacități de producție, reprezintă o sarcină esențială a beneficiarilor, proiectanților, furnizorilor, constructorilor și montajorilor. Sincronizarea mișcărilor lor este absolut necesară. Este de datorita furnizorilor de a lua cele mai severe măsuri pentru intrarea în normal a lucrărilor.

Asta înseamnă că și termenele de punere în funcțiune vor fi „mutate” cu aceeași perioadă. Timp în care — folosim datele din proiect — se vor pierde peste 5027 tone de fenol și 9125 t acetoni. Produse petroliere de prim rang de care economia națională are nevoie și care nu vor putea fi puse în circuitul productiv. Întrebăm asupra cauzelor care au generat această stare de lucruri, tov. inginer Traian Vulpe — director general al combinatului, ne spune: „Livrarea cu întârziere de către Uzina Grivița Roșie — București a coloanei de rectificarea T 2 și a

mult a zecea parte din plantația de vie, anii trecuți și fi văzut dumneavoastră cum stăteam...” sau „ne temem de timp, noi am fi lucrat, dar dacă pomese niște plozi, sau vine vreun ger tîrziu, nu ratăm totul?” ș.a.m.d. Argumente solide precum castele de nisip... Cum oare pot să susțină tovarășii de la cooperativile agricole „Victoria” din Nicorești, Pechea I sau „9 Mai” Barcea, spre exemplu, că timpul le-a fost potrivit cînd vecinilor lor, cooperatori în aceeași localitate, au executat lucrări de întreținere pe aproape două treimi din suprafețele cultivate cu vie? Sau cînd din consiliul de conducere al cooperativei agricole din Blîzni, unde, din 135 hectare cu vie n-a fost săpat nici măcar un hectar, că nu există brațe de muncă suficiente, cînd, de la 15 martie încoace (adică de atunci cînd timpul a devenit optim și lucrările în vie), numărul mediu al zilelor-muncă pe cooperatori abia este de unsprezece? Sau, la cooperativele agricole din Corod, Ghidigeni, Vădeni, Plevna — unde lucrările în vie sînt execu-

tate pe suprafețe neglijabile — că se tem de timp, cînd însuși cei ce afirmă acest lucru aplicaseră deja lucrările de sezon pe loturile personale ocupate de vie? Și în timp ce se caută justificări, circa opt mii de hectare cultivate cu vie sînt încă neîntreținute, iar din 1492 hectare prevăzute a se planta în această primăvară, doar pe 204 s-au executat lucrările necesare.

GH. GHIDRIGAN

CINE SCURTEAZĂ

(Urmare din pag. 1)

mulț a zecea parte din plantația de vie, anii trecuți și fi văzut dumneavoastră cum stăteam...” sau „ne temem de timp, noi am fi lucrat, dar dacă pomese niște plozi, sau vine vreun ger tîrziu, nu ratăm totul?” ș.a.m.d. Argumente solide precum castele de nisip... Cum oare pot să susțină tovarășii de la cooperativile agricole „Victoria” din Nicorești, Pechea I sau „9 Mai” Barcea, spre exemplu, că timpul le-a fost potrivit cînd vecinilor lor, cooperatori în aceeași localitate, au executat lucrări de întreținere pe aproape două treimi din suprafețele cultivate cu vie? Sau cînd din consiliul de conducere al cooperativei agricole din Blîzni, unde, din 135 hectare cu vie n-a fost săpat nici măcar un hectar, că nu există brațe de muncă suficiente, cînd, de la 15 martie încoace (adică de atunci cînd timpul a devenit optim și lucrările în vie), numărul mediu al zilelor-muncă pe cooperatori abia este de unsprezece? Sau, la cooperativele agricole din Corod, Ghidigeni, Vădeni, Plevna — unde lucrările în vie sînt execu-

mulț a zecea parte din plantația de vie, anii trecuți și fi văzut dumneavoastră cum stăteam...” sau „ne temem de timp, noi am fi lucrat, dar dacă pomese niște plozi, sau vine vreun ger tîrziu, nu ratăm totul?” ș.a.m.d. Argumente solide precum castele de nisip... Cum oare pot să susțină tovarășii de la cooperativile agricole „Victoria” din Nicorești, Pechea I sau „9 Mai” Barcea, spre exemplu, că timpul le-a fost potrivit cînd vecinilor lor, cooperatori în aceeași localitate, au executat lucrări de întreținere pe aproape două treimi din suprafețele cultivate cu vie? Sau cînd din consiliul de conducere al cooperativei agricole din Blîzni, unde, din 135 hectare cu vie n-a fost săpat nici măcar un hectar, că nu există brațe de muncă suficiente, cînd, de la 15 martie încoace (adică de atunci cînd timpul a devenit optim și lucrările în vie), numărul mediu al zilelor-muncă pe cooperatori abia este de unsprezece? Sau, la cooperativele agricole din Corod, Ghidigeni, Vădeni, Plevna — unde lucrările în vie sînt execu-

mulț a zecea parte din plantația de vie, anii trecuți și fi văzut dumneavoastră cum stăteam...” sau „ne temem de timp, noi am fi lucrat, dar dacă pomese niște plozi, sau vine vreun ger tîrziu, nu ratăm totul?” ș.a.m.d. Argumente solide precum castele de nisip... Cum oare pot să susțină tovarășii de la cooperativile agricole „Victoria” din Nicorești, Pechea I sau „9 Mai” Barcea, spre exemplu, că timpul le-a fost potrivit cînd vecinilor lor, cooperatori în aceeași localitate, au executat lucrări de întreținere pe aproape două treimi din suprafețele cultivate cu vie? Sau cînd din consiliul de conducere al cooperativei agricole din Blîzni, unde, din 135 hectare cu vie n-a fost săpat nici măcar un hectar, că nu există brațe de muncă suficiente, cînd, de la 15 martie încoace (adică de atunci cînd timpul a devenit optim și lucrările în vie), numărul mediu al zilelor-muncă pe cooperatori abia este de unsprezece? Sau, la cooperativele agricole din Corod, Ghidigeni, Vădeni, Plevna — unde lucrările în vie sînt execu-

GH. FECIORU

O VIE MIȘCARE DE SPIRIT

(Urmare din pag. 1)

de studenți instrumentați, sub bagheta dirijorului student Mîndăscu Mihail reșed. Apropo! Fenolul încălăzător, stîmbează execuții, curează între umbre și lumină, trădează.

Săli, săli, săli! Multe „și totuși insuficiențe”, ca să-l citim pe tovarășul director al Casei de cultură, pentru cei aproape 400 de studenți ce activează în cadrul diferitelor manifestări zilnice. Dar în sălile ultrasonice, una trîștește o viață nouă, un destin aproape parțial cu cel al studiului artistic din pod. Intererit în culoare, spațiu și mobilier, această sală, potricit etichetată „Student Club”, începe să devină una dintre răsfățatele impunătorului complex, atît prin linia de eleganță aleasă a osaturii sale, cît și prin atmosfera de febrilitate intelectuală ce o întretine. Cîteva seri în ambliu și pot însemna (desigur dincolo de o discuție la o cafea) un recital de poezie autentică, o interpretare muzicală de gust și probitate interpretată sau un spectacol intr-un nou spectacol cu o psihosocio-dramă a lui Toma George Măiorescu „Dramul peste mare e închis” o dezbateră etică, un dialog manifest despre lumină și înfrîngeri, speranțe și prîbușiri. Spectacolul a individualizat două certe prezențe actoricești: studenții Dora Iancu și Vladimir Găetan, nu numai prin noblețea tonului și prin emoția de o vibrantă luciditate, dar și prin aerul firesc și degajat al mișcărilor în rol.

E o mișcare vie de spirit, aici, la Casa studenților. Și chiar dacă multe dintre roadele acestei mișcări nu se arată încă împlinite, abundența de inițiativă, de căuțări, de „idei”, este de bun augur.

ADRIAN MUNȚIU

A TENȚIE BICICLIȘTI!

